

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด
จังหวัดเชียงใหม่

FACTORS AFFECTING MEMBERS' PARTICIPATION IN THE ACTIVITIES OF
SANPATONG AGRICULTURAL COOPERATIVE LTD.
CHIANGMAI PROVINCE

โดย

นายสุวิทย์ ม่วงเกษม

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เพื่อขอความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

พ.ศ. 2540

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
.....
ปริญญา

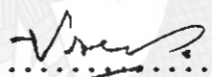
เศรษฐศาสตร์สหกรณ์
.....
สาขาวิชา

เศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร
.....
ภาควิชา

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด
จังหวัดเชียงใหม่

FACTORS AFFECTING MEMBERS' PARTICIPATION IN THE ACTIVITIES
OF SANPATONG AGRICULTURAL COOPERATIVE LTD., CHIANGMAI PROVINCE

นามผู้วิจัย นายสุวิทย์ ม่วงเกษม
ได้นิพนธ์มาเห็นชอบโดย
ประธานกรรมการ

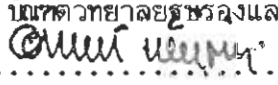

(รองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ)
วันที่ 15 เดือน ๗ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ จรรยาสุภาพ)
วันที่ 15 เดือน ๗ ปี พ.ศ. ๔๐
กรรมการ

(อาจารย์น้ำเพชร วินิจนัยกุล)
วันที่ 15 เดือน ๗ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐

รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์วิเชียร วันชัยนาวัน)
วันที่ 19 เดือน ๗ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐

บัณฑิตวิทยาลัยฯ หอหลวงแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ลานนท์ เทียงตรง)

ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
วันที่ 20 เดือน ๗ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตร-
สันป่าตอง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่

โดย : นายสุวิทย์ ม่วงเกษม

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

สาขาวิชาเอก : เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
(รองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ)
...../...../..... 2549

การศึกษาวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ ทั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิก และชบวนการสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มต่าง ๆ ตามแบบ-สอบถามที่ได้จัดทำขึ้น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multi-Stage Sampling) ของสมาชิก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 343 คน และทำการวิเคราะห์ประมวลผลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการทดสอบไคสแควร์

ผลจากการศึกษา สรุปได้ว่าขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรและระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ โดยพบว่าสมาชิกที่มีขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรน้อย และสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และความรู้ ความเข้าใจในหลักวิธีการสหกรณ์ พบว่าเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ สำหรับในด้านทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ พบว่าทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคล ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

กับสหกรณ์ และทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ จะมีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ ส่วนทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ แต่ถ้าพิจารณาโดยรวมแล้วจะเห็นได้ว่า ทัศนคติของสมาชิกไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ABSTRACT

Title : Factors Affecting Members' Participation in the
Activities of Sanpatong Agricultural Cooperative Ltd.
Chiang Mai Province

By : Mr. Suwit Muangkasem

Degree : Master of Science (Cooperative Economics)

Major Field : Cooperative Economics

Chairman, Thesis Advisory Board :.....*Prayong Saiprasert*.....
(Associate Professor Prayong Saiprasert)

.../5.../...*March*.../1997...

This research aimed to examine factors affecting members' participation in the activities of Sanpatong Agricultural Cooperative Ltd. Chiang Mai Province by considering the relationship between the variables dealing with economy, society, knowledge and understanding, and the members' attitudes and their participation in the cooperatives' activities. The results of this study will be used as a guideline to improve the members' participation and the cooperatives process.

The data were collected by means of interview schedule from 343 samples of the cooperatives' members selected by Multi-Stage Sampling and analyzed to test the hypothesis by using the Chi-Square test.

The results were as follows : the size of landholding for agriculture and the period of membership were the two main factors that affected the members' participation. It was found that the owners of large landholding participated in the cooperatives' activities more than those who owned small landholding and the long period of membership was also participated in the cooperatives' activities more than those

who short period of membership. Other factors i.e. sex, age, level of education, income, and knowledge and understanding of cooperative principles and practices did not affect the members' participation. It was also found that the members' attitudes toward personnel, regulations and rules dealing with the cooperatives together with the expected benefits from the cooperatives affected their participation while their attitudes toward the operation of the cooperatives had no affect on their participation. As a whole, it can be said that the members' attitudes non-significantly affected their participation in the activities of Sanpatong Agricultural Cooperative Ltd.

คำนิยม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ จรรยาสุภาพ และอาจารย์น้ำเพชร วจินัญกุล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา เกี่ยวกับแนวทางในการทำวิจัย ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง รวมทั้งศาสตราจารย์พิเศษรณรงค์ สิทธิชัย ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ได้กรุณานำแนะ และแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณอาจารย์สนิท สิทธิ และคุณอรทัย ใจป้อ ที่ช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลจนสัมฤทธิ์ผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา อภิชาติตรากุล ที่ช่วยตรวจแนะนำบทความฉบับภาษาอังกฤษให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ และพนักงานสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ตลอดจนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือเป็นอย่างดี จนทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลงไปด้วยดี

ในท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ นางชั้น ชันธสอน มารดาและ นางสาวนันทมวงเกษม ภรรยาของผู้วิจัย ที่ได้ให้กำลังใจ และสนับสนุนการศึกษาด้วยดีตลอดมา

สุวิทย์ ม่วงเกษม

มีนาคม 2540

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
คำนิยม	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	4
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	6
วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	17
สมมติฐานการวิจัย	20
กรอบแนวความคิดรวบยอด	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
สถานที่ดำเนินการวิจัย	22
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การทดสอบแบบสอบถาม	26
วิธีการรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	27

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัยและข้อวิจารณ์	32
สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด	
และการมีส่วนร่วมของสมาชิก	32
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม	32
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ	35
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านความรู้ ความเข้าใจ	39
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตวิทยา	41
การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์	44
การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย	58
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	69
สรุปผลการวิจัย	69
ข้อเสนอแนะ	72
เอกสารอ้างอิง	77
ภาคผนวก	82
ก. แบบสอบถามโครงการวิจัย	83
ข. ระเบียบสวัสดิการสังคมของสหกรณ์	94
ค. ประวัติผู้วิจัย	101

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
2	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม	34
3	จำนวนและร้อยละของครอบครัวสมาชิก จำแนกตามรายได้	36
4	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครอง และการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	38
5	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามปัจจัยทางด้านความรู้ ความเข้าใจ	40
6	ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์	42
7	ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคล และระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง กับสหกรณ์	43
8	ทัศนคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์	44
9	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามกิจกรรม	45
10	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการถือหุ้นในสหกรณ์	46
11	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการฝากเงินไว้กับสหกรณ์	47
12	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการกู้เงินและการส่งชำระคืน เงินกู้แก่สหกรณ์	49
13	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์- การเกษตรจากสหกรณ์	51
14	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการซื้อสินค้าเครื่องอุปโภค บริโภคจากสหกรณ์	52
15	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการใช้บริการน้ำมันเชื้อเพลิง จากสหกรณ์	53
16	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการขายผลผลิตการเกษตร ให้สหกรณ์	55
17	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์ แปรรูปจากโรงสีสหกรณ์	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการส่งเงินบริจาคร่วมสมทบ กองทุนสวัสดิการสังคมของสหกรณ์	57
19	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	63
20	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	65
21	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์กับการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	68

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แบบจำลองกรอบแนวความคิดรวบยอด	21
2	ตำแหน่งคำวิฤตของไควสแควร์	31

บทนำ
(Introduction)

สหกรณ์ได้เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยเป็นอย่างมาก และมีวิวัฒนาการต่อเนื่องมาโดยตลอด นับตั้งแต่ได้มีการก่อตั้งสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2459 เป็นต้นมา วัตถุประสงค์และนโยบายในการจัดตั้งสหกรณ์ ได้มีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ แม้ว่าในบางครั้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความชะงักงันต่อความเจริญเติบโตของสหกรณ์ แต่ถ้ามองโดยภาพรวมแล้วขอบข่ายการสหกรณ์ของไทยได้เจริญก้าวหน้ามาตามลำดับ สหกรณ์การเกษตรนับเป็นสหกรณ์หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชนบทของประเทศ การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรขึ้นมากเพื่อต้องการให้เกษตรกรรวมตัวกัน เพื่อให้มีอำนาจต่อรองในการดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหวังที่จะให้สหกรณ์เป็นที่พึ่งของเกษตรกร ในการพัฒนาฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเศรษฐกิจทางการเกษตร การคมนาคมขนส่ง และการตลาดสินค้าเกษตรมีความเจริญก้าวหน้ากว้างขวางขึ้น สหกรณ์จึงต้องมีการปรับรูปแบบในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ไปในเชิงธุรกิจมากขึ้น มีการดำเนินธุรกิจให้ความช่วยเหลือเกษตรกรสมาชิกหลายด้านในลักษณะแบบครบวงจร โดยมุ่งที่จะให้สมาชิกมีส่วนร่วมในสหกรณ์และมีการประสานกับโครงการพัฒนาอื่น ๆ มากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้สหกรณ์เป็นสมาคมทางเศรษฐกิจที่มั่นคง

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้สหกรณ์ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกได้ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ก็คือ สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้มากที่สุด เพื่อให้สหกรณ์ดำรงอยู่และแก้ปัญหาการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น (เรืองศักดิ์ สุททกวาทิน, 2525)

ความสำคัญของปัญหา (Statement of the Problem)

นับตั้งแต่ประเทศไทย เริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศเมื่อปี 2504 เป็นต้นมา อาจกล่าวได้ว่า ยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนามุ่งเน้นในการเร่งรัดพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ โดยนำเอาทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ใช้ขยายฐานการผลิต การประกอบอาชีพและการสร้างรายได้ของคนในชาติ ซึ่งแนวทางการพัฒนาดังกล่าวนับว่าเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศในแต่ละช่วงเวลาที่ผ่านมา แต่เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศบ่งชี้ให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงการพัฒนา ในลักษณะที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง (Sustainable Development) อย่างมีความสมดุลย์ ระหว่างการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ดังนั้น แนวความคิดในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นที่ การพัฒนาคนในเชิงรุกให้มากขึ้น โดยการเพิ่มศักยภาพของคนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา และรับประโยชน์จากผลของการพัฒนา ตลอดจนรู้จักปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ

สหกรณ์นับว่าเป็นองค์การธุรกิจชนิดหนึ่ง ที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมา โดยยึดหลักการร่วมมือกันทาง เศรษฐกิจในหมู่ประชาชนที่ตกอยู่ในสภาพที่อดขัดขัดสนและอ่อนแอในทาง เศรษฐกิจ ดำเนินการช่วยเหลือตนเอง โดยรวมทุนและกำลังกันด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมมือร่วมใจกันประกอบกิจกรรมของตนเอง และมีความมุ่งหมายมิใช่การแสวงหากำไร แต่เพื่อตัดคนกลางอันไม่จำเป็นออกไปทำให้สมาชิกทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่ถือกำลังทรัพย์เป็นใหญ่ และผลที่เกิดขึ้นก็นำมาแบ่งปันกันโดยวิธีที่เที่ยงธรรมในระหว่างผู้มีส่วนได้เสียในกิจการนั้น วิธีการนี้ถือหลักความร่วมมือกัน แทนที่จะแข่งขันกัน จึงได้ชื่อว่า การสหกรณ์ (Co-operation) อันนับว่าเป็นระบบเศรษฐกิจอีกแบบหนึ่งที่นับวันจะมีความสำคัญยิ่งขึ้นทุกทีในโลกแห่ง เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในยุคปัจจุบัน (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2532) การที่สหกรณ์จะสามารถดำเนินธุรกิจ อำนวยประโยชน์ให้แก่สมาชิกได้ตามวัตถุประสงค์ในอันที่จะส่งเสริมฐานะทาง เศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิกให้มีรายได้สูง มีฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของครอบครัวดีขึ้น ได้นั้น สมาชิกจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์มากที่สุด

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่จะนำสหกรณ์ไปสู่การพัฒนา เพื่อความก้าวหน้าได้นั้นมีอยู่หลายทาง เช่น การควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ กรรมการดำเนินการ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย

และข้อบังคับของสหกรณ์ ให้การสนับสนุนสหกรณ์อย่างเต็มที่ รักษาผลประโยชน์ของสมาชิก และการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน เข้าประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่ออภิปรายเรื่องธุรกิจและให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในการปฏิบัติงาน ช่วยเหลือคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดนโยบาย โดยเสนอทัศนะและความปรารถนาของสมาชิก ทำทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถทำได้เพื่อเพิ่มปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โดยปรับปรุงบริการสำหรับสมาชิก ศึกษาวินิจฉัยเชิงสร้างสรรค์ และเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้าของสหกรณ์ เป็นต้น โดยสมาชิกไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นผู้วินิจฉัยรายละเอียดต่าง ๆ ในการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้น สมาชิกจึงมอบอำนาจให้คณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้ทำการแทน แต่จะต้องเลือกบุคคลที่เชื่อถือได้และมีความสามารถเป็นกรรมการในคณะกรรมการดำเนินการ นี่คือการรับผิดชอบอันดับหนึ่งในการจัดการสหกรณ์ของสมาชิก ซึ่งต้องมีการติดต่อสื่อสารในคณะผู้จัดการเป็นอย่างดีด้วย คณะกรรมการดำเนินการต้องรายงานต่อสมาชิกในเรื่องการตัดสินใจนโยบายที่สำคัญ ผู้จัดการและคณะต้องรายงานถึงการดำเนินกิจการในปัจจุบัน และคาดว่าจะดำเนินการในอนาคต ข่าวสารดังกล่าวเหล่านี้ สมาชิกจะได้รับจากที่ประชุมใหญ่ประจำปีของสหกรณ์ เมื่อสมาชิกได้รับข่าวสารนี้เท่านั้น จึงจะสามารถตัดสินใจในการจัดการได้อย่างฉลาด (ถวิล เลิศประเสริฐ, 2528)

สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด นับได้ว่าเป็นสหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นแห่งหนึ่งของประเทศ เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ มีทุนดำเนินงาน 352,545,095.97 บาท และมีปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น 703,222,703.11 บาท (สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด, 2538) สามารถอำนวยประโยชน์ให้กับสมาชิกในธุรกิจหลายอย่างพร้อมกันในลักษณะครบวงจรได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ การรับฝากเงิน การซื้อ การขาย การแปรรูป การส่งเสริมการเกษตร การปรับปรุงบำรุงดิน และธุรกิจสวัสดิการสังคม จากการดำเนินงานของสหกรณ์ในช่วงที่ผ่านมา นับว่าประสบผลสำเร็จ มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ประกอบกับสหกรณ์แห่งนี้เคยได้รับพระราชทานโล่รางวัลสหกรณ์ดีเด่นประเภทสหกรณ์การเกษตร จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. 2519 จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงบทบาทของสมาชิกที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และมูลเหตุที่เลือกศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ในครั้งนี้ เพราะอาจถือได้ว่าความสำเร็จของสหกรณ์ส่วนหนึ่ง เกิดจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก ซึ่งน่าจะได้อะไรบ้าง และเผยแพร่ผลการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความร่วมมือของสมาชิก ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม และการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objectives of the Research)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของสมาชิกที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น
2. ช่วยกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องกับขบวนการสหกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกสหกรณ์ เกิดความสนใจในการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป
3. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

(Scope and Limitation of the Research)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาครอบคลุมเฉพาะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
2. การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ดังนี้

- 2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้และขนาดเนื้อที่ถือครอง
- 2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการเป็นสมาชิก
- 2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์
- 2.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ ทศนคติ

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Operational Definition)

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด
 สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด
 การมีส่วนร่วมของสมาชิก หมายถึง การแสดงออกของสมาชิกโดยเข้าไปเกี่ยวข้องหรือมีส่วนในการดำเนินธุรกิจและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ อันเป็นหน้าที่ของสมาชิกที่พึงกระทำต่อสหกรณ์

กิจกรรมสหกรณ์ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน เช่น การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิก การจัดหาเงินทุน การรับฝากเงิน การรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อจำหน่ายหรือแปรรูป เป็นต้น

ความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำและความเข้าใจในส่วนที่เกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ โดยทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์โดยส่วนรวม เป็นไปในทางบวกหรือทางลบ หากเป็นไปในทางบวกก็หมายถึง การมีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ หากเป็นไปในทางลบก็จะมีลักษณะตรงกันข้าม

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง
(Review of Related Literatures)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความกระจ่างในปัญหา และดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
2. วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ความสำเร็จของการบริหารงานทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน มิได้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้นำเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยความชำนาญและความร่วมมือจากผู้ตามประกอบด้วย ฉะนั้น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ (ดิน ปรัชญพฤทธิ์, 2535)

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเกี่ยวข้องทางจิตใจและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าว เป็นเหตุเข้าใจให้มีการกระทำ (contribution) การบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าว นอกจากนี้ Stavenhagen อ้างใน ธาณี พิทักษ์ผล (2536) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการที่สมาชิกของกลุ่มมีการกระทำออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกันในการที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม และมีความต้องการที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้มีอิทธิพลต่ออำนาจมติชน ไม่ว่าจะเป็นทั้งทางตรงหรือทางอ้อม หรือ

อาจจะเป็นการดำเนินการร่วมในการเพิ่มอำนาจต่อรองทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ การปรับปรุงสถานภาพทางสังคมของกลุ่ม

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2526) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง และการที่จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้ว จำเป็นที่จะต้องยอมรับปรัชญาที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของคนอื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่ามนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและการขึ้นะที่ถูกต้อง

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2532) ได้ให้แนวความคิดของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาว่าหากจะมองการพัฒนาเป็นเรื่องของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนแล้ว การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา จึงเป็นตัวแปรที่ขาดมิได้ และควรพิจารณาประเด็นที่สำคัญคือ ประการแรก การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องมีส่วนร่วมในเรื่องอะไรบ้าง อยู่ในขั้นตอนใดของกระบวนการพัฒนา ประการที่สอง การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายใดบ้าง หรือใครบ้าง ที่น่าจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่ง Erwin Williams ใน อำนาจ อันตัย (2527) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิดตัดสินใจแก้ปัญหของตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงของประชาชน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชน แก้ไขปัญหา ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม และการสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติขององค์การและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ Castillo ใน นำชัย ทุนผล (2529) ได้ให้ทรรศนะว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาของประชาชนนั้น จะต้องเป็นการมีส่วนร่วมที่ประชาชนมีอิสรภาพและความเต็มใจในการเข้าร่วม มิใช่เข้ามามีส่วนร่วมเพราะความเกรงใจ หรือถูกขอร้องจากเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีอำนาจ อันมิใช่รูปแบบของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่ง นำชัย ทุนผล (2529) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วมนั้น เป็นกระบวนการที่ประชาชนมีการร่วมมือ ร่วมใจกันในการระบุปัญหาความต้องการ การวางแผนและการตัดสินใจในการ

ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ตนประสบอยู่และร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมนั้นให้ลุล่วงไป เพื่อประโยชน์ของชุมชน นอกจากนั้นการมีส่วนร่วมยังช่วยสร้างความรู้สึกรับผิดชอบ และความ เป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นกับประชาชน ทำให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่วางไว้ ดำเนินไปสู่ จุดหมายปลายทางได้ และมีผลให้ประชาชนสามารถช่วยตนเองได้ในระยะยาว โดยไม่ต้องคอย พึ่งพาความช่วยเหลือจากภาครัฐบาลหรือเอกชนต่อไป

ปรัชญา เวสารัชช์ (2528) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้หลายลักษณะ หลายรูปแบบ หลายวิธีการและหลายวัตถุประสงค์ ความแตกต่างกันไปตามมิติต่าง ๆ เช่นนี้ มีผลทำให้ไม่สามารถนิยามของการมีส่วนร่วมได้อย่างครอบคลุมครบถ้วน และเป็นที่ยอมรับทั่วไป ได้อย่างไรก็ดี นักวิชาการจำนวนหนึ่งได้พยายามให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ตาม วัตถุประสงค์ของเนื้อหาเฉพาะตามความสนใจของแต่ละคน

ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการนั้น เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (2531) ได้กล่าวว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งนั้น ปัจจัยภายนอกที่สำคัญ ได้แก่ ตัวบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการเข้าไปมีส่วนร่วม ได้แก่ (1) อายุและเพศ (2) สถานภาพของครอบครัว (3) ระดับการศึกษา (4) ศาสนา (5) การประกอบอาชีพ (6) ระดับรายได้ (7) ระยะทางจากที่อยู่อาศัยถึงที่ตั้งโครงการ และ (8) สถานภาพการถือครองที่ดิน

ส่วนปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการนั้น Sumayao อ้างใน เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (2531) ได้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยภายในจะเกี่ยวข้องกับลักษณะ ของโครงการเป็นสำคัญ ได้แก่

(1) ความซับซ้อนของวิชาความรู้ หากโครงการต้องการคนมีทักษะสูง คนที่ไม่มีการศึกษา หรือคนที่มีการศึกษาน้อย จนขาดทักษะที่สำคัญ ก็ไม่อาจเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการ นั้นได้

(2) ความต้องการเงินทุน หากโครงการมีความต้องการเงินทุนเป็นอันดับแรก คนที่มีฐานะดีก็สามารถที่จะเข้าร่วมโครงการได้ ส่วนคนยากจนหรือผู้เช่าที่ดิน ผู้อื่นทำกินก็ไม่อาจ เข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวได้

(3) การเข้าถึงซึ่งการได้รับประโยชน์ หากโครงการสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ ที่เห็นได้อย่างแท้จริง เช่น โครงการที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้น คนในชนบทก็จะเข้าไปมี ส่วนร่วมมากขึ้น

(4) ปัจจัยทางสังคม การอยู่ห่างไกลและโดดเดี่ยวจากที่ตั้งของโครงการ มักจะทำให้คนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมน้อยลง

นอกจากนี้ กรมพัฒนาชุมชน (2519) ได้สรุปในรายงานวิจัยโครงการสารภี ตำบล ชวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าบุคคลเข้ามาร่วมเป็นสมาชิกในโครงการ มีลักษณะที่น่าสนใจบางประการ ดังนี้

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูงมีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่ากลุ่มประชากรที่มีอายุน้อย

สมาชิกกลุ่มที่เป็นชายเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าสมาชิกที่เป็นหญิง
ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ
บุคคลที่สมรสแล้วและเป็นหัวหน้าครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการเป็นส่วนใหญ่
บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีรายได้ในครอบครัวสูง และมีที่ดินทำมาหากินมาก
เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า

บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอยู่ในหมู่บ้านเป็นเวลานานกว่า 20 ปี

สำหรับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านสหกรณ์การเกษตรเมืองค้ประกอบ 2 ประการ คือ การให้บริการทางเทคนิคและอื่น ๆ โดยหน่วยงานจากภายนอก และการมีส่วนร่วมโดยประชาชนในวิถีทางเพื่อช่วยเหลือตนเอง (อานาจ อีรวานิช, 2527)

ประยงค์ สายประเสริฐ (2537) ได้กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่สุดของการมีส่วนร่วมก็คือ สมาชิกทุกคนจะต้องมีความเข้าใจ ให้การสนับสนุนและเต็มใจให้ความร่วมมือในกระบวนการอย่างแข็งขัน ซึ่งจะกระทำได้โดยสมาชิกได้มีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการด้วยตนเองอย่างแท้จริง

วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ คือ

- ใช้วิธีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีการฝึกปฏิบัติมากกว่าการรับฟัง โดยทำการมอบหมายงานให้สมาชิกทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละเรื่องต่อไป
- พยายามเริ่มต้นด้วยกิจกรรมที่สมาชิกทุกคนมีความสนใจ

- พยายามเริ่มต้นงานกับสมาชิกกลุ่มเล็ก ๆ ก่อนเพราะกล้าแสดงออก กลุ่มใหญ่ ยากต่อการที่จะได้รับความคิดเห็นจากสมาชิกทุกคน แต่ในกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกทุกคนรู้จักกันดี มีความเชื่อถือ และท่วงไวยซึ่งกันและกัน ย่อมพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ และให้การสนับสนุนกัน ได้ดีกว่า

- การสร้างจิตสำนึกในกลุ่ม เป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้เขามีความเต็มใจ และพร้อมที่จะช่วยตนเอง ดังนั้น การช่วยให้สมาชิกเกิดความเข้าใจ และตระหนักถึงสิ่งที่เป็น อุปสรรคขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของกลุ่ม เป็นพลังสำคัญที่จะผลักดันให้สมาชิกร่วมมือกัน กระทำกิจกรรม

- ให้คำแนะนำ ปรึกษา ช่วยเหลือ ติดต่อประสานงาน ดูแล และกำกับการทำ กิจกรรมกลุ่มทั้งทางสังคม การดำเนินการทางธุรกิจให้เป็นไปตามแผน รวมทั้งการบริหารกลุ่ม ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ กรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการและ คณะกรรมการกลุ่ม จะต้องดำเนินการตามโครงการ ระยะเวลาประมาณ 1 ปี และค่อย ๆ ถอนตัวออกทีละน้อยเมื่อสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่คิดแก้ไขปัญหาและสามารถที่จะพัฒนา และดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้ด้วยตนเองแล้ว จะต้องทำการประเมินผลการดำเนินกิจกรรม ของกลุ่ม ว่าดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนหรือไม่ ทุก ๆ ระยะเวลา 3 เดือน เพื่อต้องการ ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ และกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหา

นอกจากนี้ ดิน ปรชญพฤติ (2535) ยังได้แบ่งทฤษฎีการมีส่วนร่วมออกเป็น สองกลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (representative) ทฤษฎีนี้เน้นความเป็นผู้แทนของ ผู้นำและถือว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และ/หรือถอดถอนผู้นำเป็นเครื่องหมายของการที่ จะให้หลักประกันกับการบริหารงานที่ดี อย่างไรก็ดี ทฤษฎีนี้เน้นเฉพาะการวาง โครงสร้างสถาบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมเท่านั้น เช่นการเลือกตั้งทั่วไป การเลือกตั้ง โดยคะแนนลับ และการประชุมปรึกษาหารือประจำปี จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมตามนัยของ ทฤษฎีนี้ได้เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์การอย่างแท้จริง ผู้ที่ มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจ ได้แก่ บรรดาผู้นำต่าง ๆ ที่เสนอตัวเข้ามาสมัคร รับเลือกตั้ง ส่วนผู้ตามนั้นเป็นเพียง ไม่ประดับเท่านั้น

2. ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (participatory democracy) ตามแนว ความคิดของทฤษฎีนี้ การมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ไม่เฉพาะแต่การเข้าไปพิจารณาเลือกตั้งหรือ

ถอดถอนผู้นำเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวางนโยบาย ยิ่งกว่านั้นทฤษฎีนี้ยังมองการมีส่วนร่วมเป็นการให้การศึกษา และพัฒนาการกระทำทางการเมือง และสังคมที่มีความรับผิดชอบ นั่นก็คือ การไม่ยอมให้มีส่วนร่วมนับว่าเป็นการคุกคามต่อเสรีภาพของผู้ตาม

วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2532) ได้ให้ความหมายของสหกรณ์การเกษตรและกำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตร ไว้ดังนี้

สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยเกษตรกร มีหน้าที่ในการส่งเสริมการผลิตเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก อันหมายถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ในทุกรูปที่เกี่ยวกับการให้สินเชื่อการเกษตร การรับฝากเงิน การจัดหาสินค้า เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิตมาจำหน่ายแก่สมาชิก ตลอดจนการรวบรวมผลผลิตการเกษตรออกจำหน่ายหรือแปรรูปการส่งเสริมการเกษตรและติดตั้งเครื่องสูบน้ำ จัดระบบการส่งน้ำอำนวยความสะดวกน้ำ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิกยิ่งขึ้น

สหกรณ์การเกษตรเป็นนิติบุคคล โดยจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 และได้กำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตรไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม เพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพและใช้จ่ายในครอบครัว โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำและเหมาะสม
2. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ โดยวิธีฝากเงินทั้งฝากประจำ และฝากสะสมทรัพย์
3. ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสิ่งของอื่น ๆ ที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคายุติธรรม
4. ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจำหน่ายผลิตผลของสมาชิกให้ได้ราคาดี ไม่ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง โดยวิธีรวบรวมผลิตผลที่สมาชิกผลิตได้ และติดต่อจำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อเป็นจำนวนคราวละมาก ๆ ซึ่งทำให้ได้ราคาสูงกว่าสมาชิกจัดการขายกันเอง ทั้งยังเป็นธรรมในด้าน การชั่ง ตวง วัด และคุณภาพ และรวมทั้งการแปรรูปผลิตผลของสมาชิกอีกด้วย

5. ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตรแผนใหม่แก่สมาชิก ทั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้บ้าง และได้รับผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น โดยวิธีการแนะนำพันธุ์พืชที่เหมาะสม แนะนำการใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช ตลอดจนเทคนิคในการผลิตด้านเกษตรกรรมที่ทันสมัย

นอกจากนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2532) ได้กล่าวถึงธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ดังนี้

1. ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน

1.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิก โดยมีการแนะนำและมีการควบคุมการใช้เงินกู้ มีการสอบสวนแผนงานเพาะปลูกของสมาชิก และการใช้เงินกู้ตามแผนงานแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) เงินกู้ระยะสั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ

1.2 การรับฝากเงินจากสมาชิก เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ สหกรณ์จะรับฝากเงินจากสมาชิก 2 ประเภท ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้สมาชิกในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์

2. ธุรกิจการซื้อ การขาย และการแปรรูป

สหกรณ์จะแสวงหาตลาด และพยายามขายผลิตผลการเกษตรของสมาชิกให้ได้ราคาที่เป็นธรรม ทั้งนี้ สหกรณ์จะได้ดำเนินการให้สอดคล้องกันไป ทั้งในการวางแผนการเพาะปลูกและการขาย สำหรับการขายนั้น สหกรณ์จะดำเนินงานตั้งแต่การรวบรวม การเก็บรักษาการคัดคุณภาพ การแปรรูป และการตลาด

2.1 การรวบรวมมี 3 วิธี คือ ซื้อขาด ฝากขาย และการรวมกันขาย หรือ กงลี

2.2 การขาย

2.3 การแปรรูป

3. ธุรกิจการซื้อหรือการจัดหาสิ่งของที่จำเป็นมาขายแก่สมาชิก

สหกรณ์การเกษตรทำหน้าที่จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการเพาะปลูก กับสิ่งของที่จำเป็นสำหรับครอบครัวสมาชิก เช่น ข้าวสาร ฯลฯ มาขายแก่สมาชิกโดยวิธีต่อไปนี้

3.1 การจัดหา สหกรณ์จะจัดหามาขายเฉพาะสิ่งของและจำนวนตามใบสั่งซื้อร่วมกันของสมาชิกเท่านั้น

3.2 การขาย ปกติสหกรณ์จะขายด้วยเงินสด ซึ่งเป็นวิธีที่สหกรณ์ไม่เสี่ยงกับความเสียหาย และสมาชิกจะซื้อได้ในราคาถูกกว่าการซื้อด้วยเงินเชื่อ

4. ธุรกิจการบริการและบำรุงที่ดิน

สหกรณ์จะติดตั้งเครื่องยนต์สูบน้ำตลอดจนจัดระบบการส่งน้ำ และการระบายน้ำ เพื่อให้การใช้น้ำเกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิกอย่างทั่วถึง โดยสหกรณ์จะเรียกเก็บเงินค่าบริการจากสมาชิกตามสมควร เพื่อทดแทนเงินที่สหกรณ์ได้ลงทุนไป

5. การส่งเสริมการเกษตร

การส่งเสริมการเกษตร เป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของสหกรณ์การเกษตร เพราะจะช่วยให้การเพาะปลูกของสมาชิกได้ผลดีขึ้น การที่นับว่าการส่งเสริมการเกษตรเป็นธุรกิจหนึ่งของสหกรณ์การเกษตรก็เพราะว่า หากสหกรณ์จะประกอบธุรกิจให้ได้ผลจริงจึงจำเป็นต้องจ้างนักเกษตรของสหกรณ์เอง แล้วเรียกเก็บค่าบริการเกี่ยวกับการนี้จากสมาชิกเท่าที่จำเป็น การส่งเสริมการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรมีดังนี้

5.1 การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้การเกษตร

5.2 การวางแผนการเพาะปลูก

6. การให้การศึกษาอบรม

ความจริงการให้การศึกษาอบรมไม่ได้เป็นธุรกิจของสหกรณ์ แต่เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดของสหกรณ์ เพราะการให้การศึกษาอบรมอย่างสม่ำเสมอแก่บรรดาสมาชิก กรรมการ ดำเนินการ ผู้จัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของสหกรณ์ จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องนั้น ๆ ทราบถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามหลักและวิธีการของสหกรณ์ จะช่วยให้การประกอบธุรกิจของสหกรณ์เป็นไปด้วยดีและถูกต้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีผลงานวิจัยที่ใกล้เคียง และสามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาได้ดังนี้

จิตตินร ไชยมัน (2526) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวของสหกรณ์การเกษตรวารินชำราบ จำกัด ผลปรากฏว่า การฝึกอบรมและให้การศึกษา แก่สมาชิก กรรมการดำเนินการและผู้จัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ จะมีผลทำให้ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สามารถบริหารงานและกำหนดนโยบายในการดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสมาชิกสหกรณ์ก็จะมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ และปัจจัยที่สำคัญที่สนับสนุนให้การดำเนินงานของสหกรณ์ประสบความสำเร็จ คือการดำเนินธุรกิจของฝ่ายบริหารและการสนับสนุนธุรกิจของฝ่ายสมาชิกที่มีการประสานงานกันเป็นอย่างดี

ยาใจ ไวยาบาล (2529) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ประสบความสำเร็จระดับสูงในจังหวัดภาคกลาง พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จสูง มีความรู้ดีในเรื่องหลักสหกรณ์ รองลงมาคือเรื่องการจัดตั้งและดำเนินธุรกิจสหกรณ์ เรื่องความหมายและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และเรื่องสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ แต่ยังขาดความรู้ในเรื่อง โครงสร้างและองค์ประชุมของสหกรณ์ สำหรับในด้านทัศนคติที่มีต่อสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จสูง ปรากฏว่ามีทัศนคติดีมาต่อสหกรณ์ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ รองลงมาคือ ทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ในด้านการเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นและทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ส่วนในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับงานสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จสูง มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการกับสหกรณ์เป็นจำนวนมากกว่าพฤติกรรมมีส่วนร่วมในด้านการทำธุรกิจกับสหกรณ์

ช่อมนี สุคันธิน (2534) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมของสมาชิกที่มีผลต่อความสำเร็จของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด จังหวัดระยอง พบว่า สมาชิกเป็นผู้ที่มีความพร้อมและเต็มใจเข้าร่วมประชุมใหญ่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจทำงานด้วยความเสียสละ ทั้งยังมีส่วนช่วยเผยแพร่ให้ข่าวสาร

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของชุมนุมสหกรณ์ฯ ให้สมาชิกและบุคคลอื่นได้รับทราบ ประกอบกับมีความเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของชุมนุมสหกรณ์ประสบความสำเร็จสามารถช่วยจัดปัญหาและอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกได้ ดังนั้น สมาชิกจึงให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการทำธุรกิจกับชุมนุมสหกรณ์ฯ มีความพอใจในการบริการและการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ของทางชุมนุมสหกรณ์ฯ ว่ามีความยุติธรรมและเท่าเทียมกับราคาในท้องตลาด ซึ่งทำให้สมาชิกมีความเชื่อถือการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการว่า เป็นผู้ทำงานเพื่อรักษาประโยชน์ของบรรดาสมาชิก และทำงานด้วยความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต

เกรียงศักดิ์ บัณฑะ (2531) ศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ พบว่า อาชีพ อายุ ขนาดของเนื้อที่ถือครอง ระยะ-เวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวนครั้งที่ติดต่อกับสหกรณ์ในรอบปี จำนวนครั้งที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์จำนวนเงินฝากสหกรณ์ จำนวนเงินที่ขายข้าวให้กับสหกรณ์ จำนวนครั้งที่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์ในรอบปี จำนวนเงินที่ซื้อสินค้าสหกรณ์ในรอบปี การมีสิ่งอำนวยความสะดวก การเป็นกรรมการสหกรณ์ การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม การรู้ถึงประเภทของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การตื่นตัวต่อบุคคลในวงการสหกรณ์ และการส่งเสริมเผยแพร่การสหกรณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

ในการวิเคราะห์ถดถอย พบว่าร้อยละ 87.60 ของการแปรผันในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ เป็นผลเนื่องมาจากผลรวมของการส่งเสริมเผยแพร่การสหกรณ์ จำนวนครั้งที่ซื้อของสหกรณ์ในรอบปี จำนวนครั้งที่ติดต่อกับสหกรณ์ในรอบปี จำนวนเงินฝากสหกรณ์ จำนวนเงินที่ซื้อสินค้าสหกรณ์ในรอบปี และระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ตามลำดับ

ปิยะพร บุญเพ็ญ (2531) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรของสตรีชนบท : ศึกษากรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองสวรรค์ จำกัด ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสตรีตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มิมีส่วนร่วมทางตรงในกิจกรรมของสหกรณ์ ในเรื่องการประชุมของสหกรณ์ และการกู้เงินจากสหกรณ์มากกว่าธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขายและการเข้ารับการอบรมที่สหกรณ์จัดขึ้น ส่วนสตรีตัวอย่างที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมทางตรงในกิจกรรมของสหกรณ์เกือบทุกเรื่อง

ยกเว้นในเรื่องการช่วยแนะนำหรือชักจูงคนในครอบครัวให้เข้ารับการอบรมที่สหกรณ์จัดขึ้น สำหรับบทบาทการมีส่วนร่วมทางอ้อมในกิจกรรมสหกรณ์ของสตรีตัวอย่างส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมทางอ้อมต่อสหกรณ์ในทุกด้าน เช่น การช่วยครอบครัวหารายได้ การตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินครอบครัว การเก็บรายได้ที่เป็นเงินสดของครอบครัว ตลอดจนการดูแลบุตร เป็นต้น ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสหกรณ์ ได้แก่ ระดับอายุของสตรีตัวอย่าง การศึกษา และการเป็นสมาชิกของสตรีตัวอย่าง ในขณะที่ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อสหกรณ์ ได้แก่ การศึกษาของสตรีตัวอย่าง และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในสหกรณ์ ได้แก่ ระดับอายุของสตรีตัวอย่าง และการเป็นสมาชิกของสตรีตัวอย่าง

สุภาพ ยาวีไชย (2534) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสตรีสหกรณ์การเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองน่าน จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดน่าน จากผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม หลังเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกสตรีร้อยละ 86.2 เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงดีขึ้น แต่มีสัดส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปน้อยกว่าสมาชิกชาย ที่เห็นฐานะทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงดีขึ้นร้อยละ 95.0 และการเปลี่ยนแปลงฐานะทางสังคมสมาชิกสตรีเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงฐานะทางสังคมดีขึ้นไปมากกว่าสมาชิกชาย ทั้งความรอบรู้ การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ความสัมพันธ์ในครอบครัว การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การยอมรับตัวสมาชิกในสังคม ความมีหน้ามีตาในสังคม และสังคมมีความสามัคคีกัน เป็นต้น

ธานี พิกษ์ผล (2536) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในภาคเกษตรของไทย จากผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในภาคเกษตรของไทย ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสมาชิก การเข้าร่วมประชุมกลุ่มของสมาชิก การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการฝากเงินกับสหกรณ์ การทำธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์ การทำธุรกิจการซื้อกับสหกรณ์และการชำระหนี้ของสมาชิกให้แก่สหกรณ์

นอกจากนี้ พรศักดิ์ โพธิ์โมงค์ (2538) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกสตรีสหกรณ์การเกษตรเมืองลำปาง จำกัด จังหวัดลำปาง พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกสตรีและสมาชิกชาย รวม 9 กิจกรรม มีความแตกต่างกันถึง

7 กิจกรรม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจขาย ธุรกิจซื้อ การฝากเงินกับสหกรณ์ การบริจาคเงินสนับสนุนกองทุนส่งเสริมสุขภาพและสวัสดิการสมาชิก การเข้าร่วมประชุมกลุ่มและการประชุมใหญ่สามัญประจำปี และการเข้ารับการประชุมฝึกอบรมซึ่งจัดโดยสหกรณ์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ สำหรับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 2 กิจกรรมที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ การถือหุ้นกับสหกรณ์ และการใช้บริการจากสหกรณ์ในธุรกิจส่งเสริมและบริการ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

จากแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอลจะสรุปปัจจัยที่ผู้วิจัยคาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางเศรษฐกิจ

1.1 รายได้ ระดับรายได้ของสมาชิกถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมและมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม จากการศึกษาของ ศิริวรรณ วงศ์สมบัติ (2533) พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ทั้งนี้เนื่องจากผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมจะมีเวลาในการเข้าร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม เพื่อผลประโยชน์ของตนเองในทางซื้อเสียง หรือเป็นที่ยอมรับนับถือและยกย่องในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานโครงการวิจัยของกรมพัฒนาชุมชน (2519) ที่ว่า บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีรายได้ในครอบครัวสูง และมีที่ดินทำกินมาก เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่า นอกจากนี้ ไกรสิทธิ์ ชัยพรหม (2536) ได้สรุปไว้ว่า รายได้ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอีกด้วย

1.2 ขนาดเนื้อที่ถือครอง การประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชนบทของไทย จะเห็นได้ว่าที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลผลิตและรายได้แก่ตัวสมาชิกโดยตรง จากการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (2531) ซึ่งได้ใช้ขนาดของเนื้อที่ถือครองเป็นตัวแปรในการศึกษา พบว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางสังคม

2.1 เพศ นับเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สำคัญอีกประการหนึ่ง จากรายงานโครงการวิจัยของกรมพัฒนาชุมชน (2519) พบว่า สมาชิกกลุ่มที่เป็นชายเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าสมาชิกที่เป็นหญิง

2.2 อายุ เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้คนเรามีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ประสบการณ์ ความสนใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความจำ บุคลิกภาพและวิถีทางในด้านต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528)

ไกรสิทธิ์ ชัยพรหม (2536) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 30- 42 ปี เป็นบุคคลที่อยู่ในวัยแข็งแรง มีความอดทน มีความคล่องแคล่ว ตลอดจนเป็นวัยที่มีความกระตือรือร้นซึ่งคุณสมบัติดังกล่าว อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลนั้น มีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่มและสามารถนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จได้ และจากการศึกษาของกรมพัฒนาชุมชน โครงการสารภี พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูง มีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากกว่ากลุ่มประชากรที่มีอายุน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (2531) ที่พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

2.3 ระดับการศึกษา ในสังคมไทยส่วนใหญ่มักจะยกย่องผู้ที่มีการศึกษาสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบท ทั้งนี้เพราะการศึกษาจะช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม สามารถใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีความคิดริเริ่มและยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ ได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาโครงการสารภี ของกรมพัฒนาชุมชน ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

2.4 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จากการศึกษาของ ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง (2524) พบว่า ความแตกต่างในระยะเวลาการเป็นสมาชิก ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ ความรักดี และความศรัทธา แต่แตกต่างกันในเรื่องของทัศนคติและการให้ความร่วมมือต่อสหกรณ์ ส่วนประจักษ์ สีทราช (2534) พบว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หมายความว่า ผู้ให้ข้อมูลมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกอันยาวนาน ย่อมมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่าง ๆ มากขึ้น

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านความรู้ ความเข้าใจ

ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจที่มีลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากองค์การธุรกิจประเภทอื่น คือ สหกรณ์เป็นองค์การที่สมาชิกเป็นทั้งเจ้าของและผู้ให้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก ดังนั้น สมาชิกจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ รวมทั้งการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เป็นอย่างดี

ความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ ได้ถูกกล่าวถึงอยู่เสมอ ตั้งแต่มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นมาในครั้งแรก จนกระทั่งถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ในปัจจุบัน จากรายงานการวิจัยของกรมส่งเสริมสหกรณ์ พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้กิจการสหกรณ์ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร คือการที่สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจ ความศรัทธาในวิธีการสหกรณ์ และผู้ดำเนินการขาดความรู้ ความชำนาญในการบริหารงานสหกรณ์ ดังนั้น การให้การศึกษาอบรมทางสหกรณ์จึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักและวิธีการสหกรณ์ ตลอดจนมีอุดมการณ์สหกรณ์อย่างแท้จริง

จะเห็นได้ว่า ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสมาชิก ถ้าสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจแล้ว ก็สามารถจะช่วยให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์มากยิ่งขึ้นด้วย

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านจิตวิทยา

ทัศนคติ เป็นกริยาท่าทีรวม ๆ ของบุคคล ที่เกิดขึ้นจากความพร้อมหรือความโน้มเอียงของจิตใจ ซึ่งแสดงออกต่อสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ เช่น วัตถุ สิ่งของ และสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม โดยแสดงออกในทางสนับสนุน ซึ่งมีความรู้สึกเห็นชอบต่อสิ่งเร้า นั้น หรือในทางไม่ติดต่อด้าน ซึ่งมีความรู้สึกไม่เห็นดีไม่เห็นชอบต่อสิ่งเร้า นั้น (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2527)

ไพบูลย์ อินทวิชา (2515) ได้แยกประเภทของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ทัศนคติทั่วไป (general attitude) ได้แก่สภาพจิตใจอันกว้างขวาง ซึ่งเป็นแนวความคิดประจำตัวของบุคคลนั้น ทัศนคติทั่วไปได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพอันกว้าง ๆ เช่น การมองโลกในแง่ดี การมองโลกในแง่ร้าย การเคร่งในระเบียบประเพณีดั้งเดิม การนิยมการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย ความนิยมในอำนาจเผด็จการ เป็นต้น

2. ทักษคติเฉพาะอย่าง (specific attitude) ได้แก่สภาพจิตใจของบุคคลที่มีต่อวัตถุสิ่งของ (objects) บุคคล (person) สถานการณ์ (situation) และสิ่งอื่น ๆ อีกเป็นอย่าง ๆ ไป ทักษคติในวงแคบเช่นนี้ มักแสดงออกมาในลักษณะที่ว่า "ชอบ" หรือ "ไม่ชอบ" การชอบหรือเห็นว่าดี เรียกว่ามีทัศนคติที่ดี (positive) ต่อสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้น ถ้าไม่ชอบหรือเห็นว่าไม่ดี ก็เรียกว่ามีทัศนคติที่ไม่ดี (negative) ต่อสิ่งนั้น ทักษคติประเภทนี้กล่าวได้ว่าเจาะจงลงไปว่าบุคคลนั้น ๆ มีทัศนคติอย่างไรต่อสิ่งนั้น

จากการศึกษาของ ยายใจ ไวนยาบาล (2529) พบว่าทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในระดับสูงและระดับต่ำมีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ การเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น และการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่ง จูรีพร อึ้งเจริญวัฒนา (2524) ได้ศึกษา พบว่า ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ชั้น 3 มีทัศนคติที่ดีกว่าสมาชิกสหกรณ์ชั้น 2

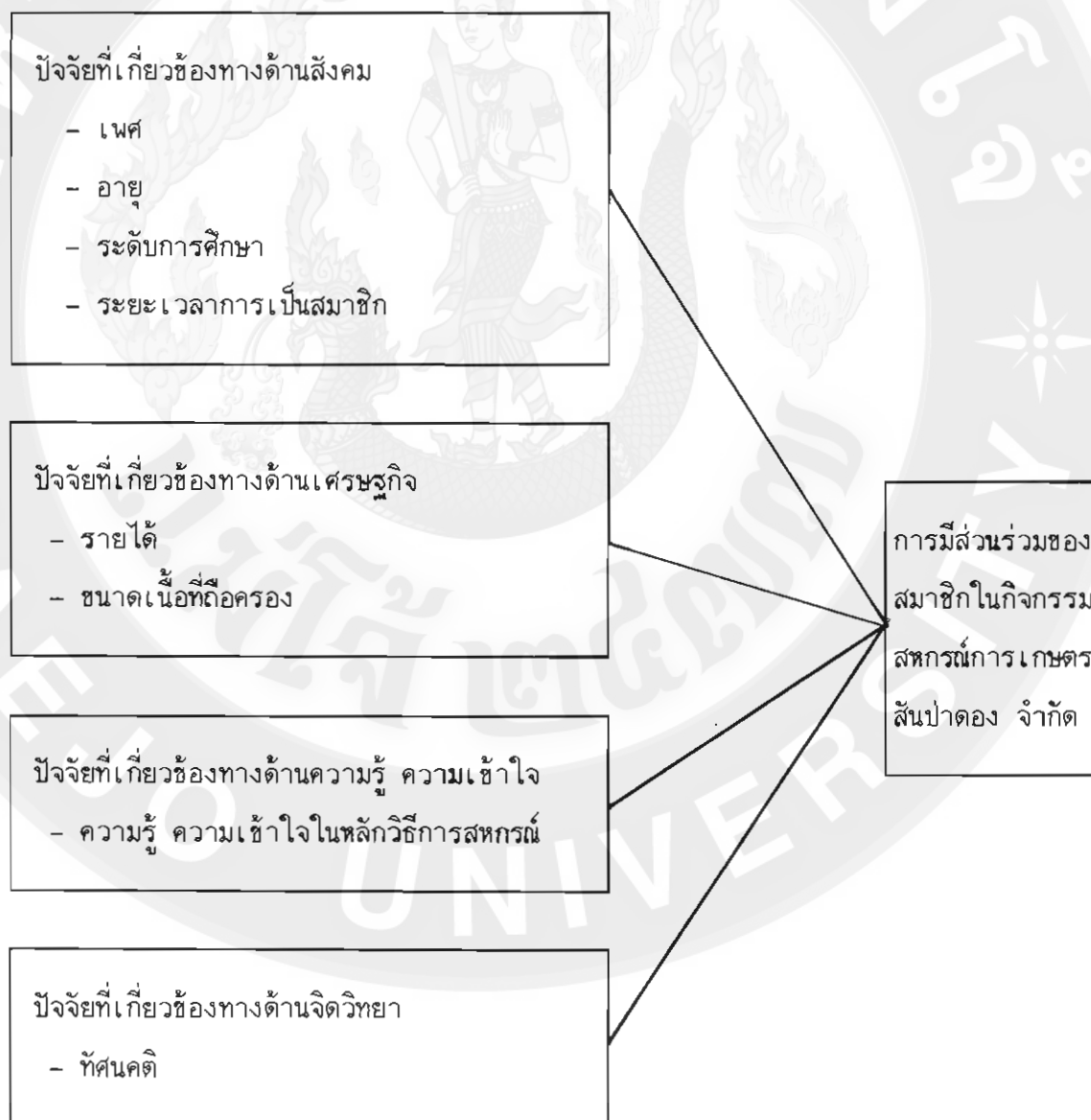
สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

จากการศึกษาเอกสารการวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้ว สามารถได้มาซึ่งข้อสมมติฐานเพื่อการทดสอบ ดังนี้

1. สมาชิกเพศชายจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกเพศหญิง
2. สมาชิกที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อย
3. สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ
4. สมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย
5. สมาชิกที่มีรายได้มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย
6. สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย
7. สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย
8. สมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์

กรอบแนวความคิดรวบยอด
(Conceptual Framework)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ซึ่งสามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

(Research Methodology)

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตร
สันป่าตอง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

(Locale of the Research)

สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ คือ สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด
ตั้งอยู่เลขที่ 238 หมู่ที่ 10 ตำบลลพบุรี อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

(The Respondents and Sampling Procedure)

ผู้ให้ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จำนวนทั้งสิ้น
8,043 คน สังกัดตามกลุ่มต่าง ๆ รวม 103 กลุ่ม (สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด, 2538)
เนื่องจากประชากรที่ศึกษามีจำนวนมาก ผู้วิจัยไม่สามารถรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมดได้
ในระยะเวลาอันจำกัด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multi - Stage
Sampling) ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างกลุ่มสมาชิกจำนวน 30 เปอร์เซนต์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)
ในจำนวน 103 กลุ่ม ด้วยวิธีการสุ่มแบบจับฉลาก (Lottery Sampling) ได้กลุ่มสมาชิกที่
เป็นตัวอย่าง จำนวน 31 กลุ่ม มีสมาชิกทั้งหมด 2,417 คน

2. คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดจำนวน 2,417 คน โดย
ใช้สูตรของ Yamane (1973) กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับให้เกิด
0.05 หรือร้อยละ 5 ได้ขนาดของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 343 คน ตามสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิด

3. คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตามข้อ 2 จำแนกตามสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่มที่มีสัดส่วนเหมาะสมต่อขนาดของประชากร มีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการถูกเลือก โดยใช้สูตรของ Nagtalon (นำชัย ทนุผล, 2531) ดังนี้

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

N_1 = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

n_1 = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

เมื่อคำนวณตามสูตรดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าได้สัดส่วนของจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ตามตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	กลุ่มที่	จำนวนสมาชิก	จำนวนตัวอย่าง
1	5	141	20
2	6	76	11
3	7	135	19
4	8	116	16
5	12	90	13
6	24	115	16
7	27	81	12
8	28	109	15
9	33	111	16
10	36	66	9
11	39	63	9
12	40	127	18
13	42	60	9
14	43	72	10
15	45	87	12
16	50	41	6
17	53	110	16
18	54	66	9
19	60	68	10
20	63	48	7
21	66	77	11
22	69	34	5
23	71	86	12
24	76	88	12

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับ	กลุ่มที่	จำนวนสมาชิก	จำนวนตัวอย่าง
25	81	37	5
26	83	53	8
27	91	51	7
28	93	61	9
29	94	60	9
30	96	37	5
31	98	51	7
รวม		2,417	343

ที่มา : สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด และผลจากการคำนวณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
(The Research Instrument)

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลตามแนวของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีทั้งคำถามแบบปลายปิด (close-ended question) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์
- ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์

การทดสอบแบบสอบถาม (Questionnaire Pretest)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ในด้านความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อให้ใช้เป็นเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการศึกษา ดังนี้

1. ในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา แนะนำ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ตรงประเด็นและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

2. การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ที่มีใช้เป็นกลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อถือได้ของความสอดคล้องภายใน (Internal Reliability) โดยการนำเอาข้อมูลที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ตามแบบของ Cronbach ปรากฏผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

- (1) ด้านความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ $r = 0.75$
- (2) ด้านทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ $r = 0.84$
- (3) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ $r = 0.68$

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดสอบ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามในบางตอน ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะนำแบบสอบถามดังกล่าวออกใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อไป

วิธีการรวบรวมข้อมูล (Data Collection Procedure)

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและมีผู้ช่วยอีก 3 คน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสหกรณ์อำเภอสันป่าตอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประสานงานโดยตรง กับสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประสานงานและนัดหมายสมาชิกสหกรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวัน เวลาที่ผู้วิจัยกำหนด
2. ชี้แจง แนะนำวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้ที่จะร่วมสัมภาษณ์ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบสอบถาม ก่อนที่จะออกดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ภายในระยะเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อย แล้วเพื่อประโยชน์และความถูกต้องแม่นยำของผลการวิจัย ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาถอดรหัส (Coding) บันทึกข้อมูลในแผ่นบันทึกข้อมูล (Diskette) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science:SPSS/PC⁺) โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก แสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ มาแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ (percentage) และค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) เพื่อพรรณาเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของข้อมูลในการวิจัย

ส่วนการแจกแจงความถี่ในตาราง เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์นั้น ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ดังนี้

1.1 อายุ

อายุมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัธยฐานเลขคณิต

อายุน้อย สำหรับค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าที่ต่ำกว่า

1.2 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาสูง สำหรับสมาชิกที่จบการศึกษาดั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา
ม.1-ม.6 ขึ้นไป

ระดับการศึกษาต่ำ สำหรับสมาชิกที่จบการศึกษาดั้งแต่ระดับประถมศึกษา
ป.1-ป.6

1.3 ขนาดการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ขนาดที่ดินเพื่อการเกษตรมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

ขนาดที่ดินเพื่อการเกษตรน้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

1.4 รายได้ของครอบครัวสมาชิก

รายได้มาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

รายได้น้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

1.5 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

ระยะเวลาเป็นสมาชิกมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

2. การวัดความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ แสดงผลการวิเคราะห์

โดยใช้คำร้อยละและค่ามัชฌิมเลขคณิต โดยให้คะแนนสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจถูกต้องใน
แต่ละข้อเท่ากับ 1 ส่วนผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจไม่ถูกต้องจะได้คะแนนเท่ากับ 0

สำหรับการแจกแจงความถี่ในตาราง เพื่อการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์นั้น ใช้ค่า
มัชฌิมเลขคณิต ดังนี้

ความรู้ ความเข้าใจมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

ความรู้ ความเข้าใจน้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

3. การวัดทัศนคติของสมาชิกแสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้คำร้อยละค่ามัชฌิมเลขคณิต

และค่าน้ำหนักเฉลี่ย (Weight Mean Score) โดยกำหนดระดับค่าคะแนนตามแบบของ
Likert Scale เป็น 5,4,3,2 และ 1 สำหรับคำตอบที่เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง
น้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ

สำหรับการแจกแจงความถี่ในตาราง เพื่อการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์นั้น ใช้ค่า
มัชฌิมเลขคณิต ดังนี้

ทัศนคติที่ดี สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

ทัศนคติไม่ดี สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ

ไว้ดังนี้

- 4.1 การมีส่วนร่วมในการประชุมของสหกรณ์
- 4.2 การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม
- 4.3 การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นในสหกรณ์
- 4.4 การมีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์
- 4.5 การมีส่วนร่วมในการกู้เงินจากสหกรณ์
- 4.6 การมีส่วนร่วมในการส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์
- 4.7 การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมซื้อของสหกรณ์
 - แผนกวัสดุการเกษตร
 - แผนกซูเปอร์มาร์เก็ต
 - แผนกปัมน้ำมัน
- 4.8 การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมขาย/แปรรูป
 - การรวบรวมผลผลิต
 - การแปรรูป
- 4.9 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสวัสดิการสังคมของสหกรณ์

เกณฑ์ในการพิจารณาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ใช้ระบบการให้คะแนนในแต่ละกิจกรรม โดยกำหนดระดับค่าคะแนนเป็น 3, 2, 1 และ 0 สำหรับการมีส่วนร่วมมาก ปานกลาง น้อย และไม่มีส่วนร่วมเลย ในข้อที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

สำหรับการแจกแจงความถี่ในตาราง เพื่อการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์นั้น ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต ดังนี้

มีส่วนร่วมมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

มีส่วนร่วมน้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

5. การทดสอบสมมติฐาน (Test of Hypothesis) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร ใช้สถิติการทดสอบไคสแควร์ (Chi Square) ซึ่งมีสูตร ดังนี้ (กานดา หนูลากทวี, 2530)

$$X^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^k \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

กำหนดให้

X^2 = ค่าไคสแควร์

O_{ij} = ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกตหรือทดลอง
(Observation Frequency)

E_{ij} = ความถี่ที่คาดคะเน (Expected Frequency)

หาค่า E_{ij} โดยใช้สูตร $E = \frac{R \times K}{N}$

เมื่อ R = ผลรวมของความถี่ในแถวนั้น

K = ผลรวมของความถี่ในคอลัมน์นั้น

N = ผลรวมของความถี่ทั้งหมด

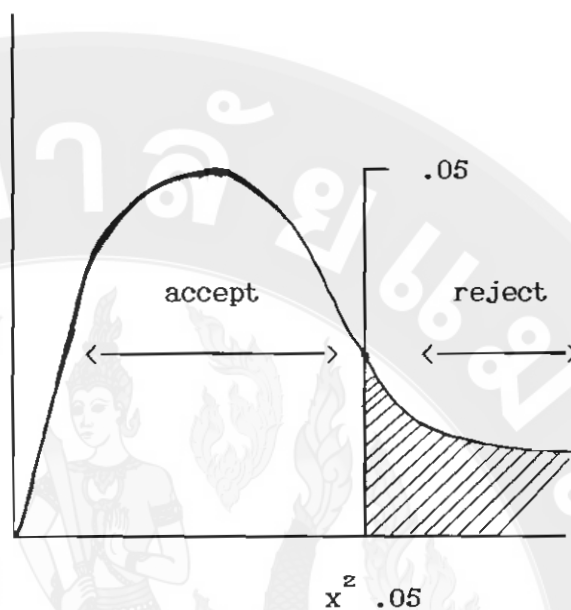
เมื่อคำนวณค่าไคสแควร์แล้วจะนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ในตาราง การเปรียบเทียบจะต้องมีการกำหนดว่า จะเปรียบเทียบค่าที่มีนัยสำคัญในระดับใด และกำหนดองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) หรือ (df) โดยใช้สูตร

$$df = (r - 1) (k - 1)$$

กำหนดให้

r = จำนวนแถว

k = จำนวนคอลัมน์

ภาพที่ 2 ตำแหน่งค่าวิกฤตของไควสแควร์

กรณีใช้ระดับนัยสำคัญ .05 หมายความว่า เมื่อค่าของไควสแควร์ที่คำนวณได้มากกว่าค่าในตารางแล้ว ตัวแปรในแนวแกนตั้งและตัวแปรในแนวแกนนอนไม่เป็นอิสระต่อกัน (มีความสัมพันธ์กัน) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แต่ถ้าค่าไควสแควร์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าในตารางแล้ว ตัวแปรในแนวแกนตั้งและตัวแปรในแนวแกนนอนจะเป็นอิสระต่อกัน (ไม่มีความสัมพันธ์กัน) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย และข้อวิจารณ์

(Results and Discussion)

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการศึกษาวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด โดยเสนอในเชิงพรรณนาในรูปของการอธิบายพร้อมตารางประกอบ

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ และ ทักษะของสมาชิก ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และการมีส่วนร่วมของสมาชิก

จากการศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จำนวน 343 คน จากกลุ่มสมาชิกตัวอย่าง รวม 31 กลุ่ม ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 78.72 และเพศหญิง ร้อยละ 21.28 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในสังคมไทย ถือว่าเพศชายเป็นหัวหน้าครอบครัว มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการหารายได้เลี้ยงครอบครัว จึงทำให้เพศชายสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นส่วนใหญ่ และเมื่อพิจารณาถึงอายุของสมาชิกสหกรณ์ จะเห็นได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีอายุใกล้เคียงกันกล่าวคือ สมาชิกจะมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 44-53 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.57 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุระหว่าง 34-43 ปี 54-63 ปี และ 64 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.57 22.45 และ 7.87 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่มีอายุน้อยกว่า 33 ปี ซึ่งถือว่าเป็นช่วงอายุน้อยที่สุดจะมีเพียงร้อยละ 5.54 เท่านั้น โดยสมาชิก

กลุ่มตัวอย่างจะมีอายุต่ำสุด 25 ปี และอายุสูงสุด 75 ปี ซึ่งถ้าพิจารณาโดยภาพรวมแล้วสมาชิกจะมีอายุเฉลี่ยประมาณ 48.38 ปี แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน เป็นวัยที่พร้อมด้วยกำลังกายและกำลังสมองที่จะสร้างครอบครัวและร่วมพัฒนางานสหกรณ์

ในด้านการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าสมาชิกมีการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา ป.1 - ป.6 คิดเป็นร้อยละ 82.22 มีสมาชิกที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ม.1 - ม.6 ร้อยละ 12.54 และจบการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ปวช. ปวส. หรืออนุปริญญา และปริญญาตรี เพียงร้อยละ 3.79 และ 0.87 เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีสมาชิกที่ไม่ได้รับการศึกษาอีกส่วนหนึ่งประมาณ ร้อยละ 0.58 แสดงให้เห็นว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งนับเป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนางานสหกรณ์ประการหนึ่ง ส่วนในด้านที่เกี่ยวกับระยะเวลาของการเป็นสมาชิกสหกรณ์ พบว่าสมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกอยู่ในช่วงระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.99 รองลงมาได้แก่ช่วงระยะเวลา 16-20 ปี 1-5 ปี และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.45 22.16 และ 18.07 ตามลำดับ ส่วนช่วงระยะเวลาการเป็นสมาชิกตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปจะมีเพียงร้อยละ 9.33 โดยสมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่ำสุด 2 ปี และสูงที่สุด 40 ปี แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วปรากฏว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์โดยเฉลี่ยอยู่ในระหว่าง 12.15 ปี จะเห็นได้ว่าสมาชิกสหกรณ์แห่งนี้มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกยาวนานพอสมควร นับว่าเป็นจุดเด่นของสหกรณ์ประการหนึ่ง ที่ได้สร้างความมั่นใจให้แก่สมาชิกในฐานะเจ้าของสหกรณ์ (ตาราง 2)

ตาราง 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม

ปัจจัยทางด้านสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	270	78.72	
หญิง	73	21.28	
อายุ			
น้อยกว่า 33 ปี	19	5.54	ต่ำสุด 25 ปี
34 - 43 ปี	98	28.57	สูงสุด 75 ปี
44 - 53 ปี	122	35.57	$\bar{X} = 48.38$
54 - 63 ปี	77	22.45	$SD = 9.94$
64 ปีขึ้นไป	27	7.87	
ระดับการศึกษา			
ป.1 - ป.6	282	82.22	
ม.1 - ม.6	43	12.54	
ปวช., ปวส., อนุปริญญา	13	3.79	
ปริญญาตรี	3	0.87	
อื่น ๆ (ไม่ได้เรียนหนังสือ)	2	0.58	
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก			
1 - 5 ปี	76	22.16	ต่ำสุด 2 ปี
6 - 10 ปี	96	27.99	สูงสุด 40 ปี
11 - 15 ปี	62	18.07	$\bar{X} = 12.15$
16 - 20 ปี	77	22.45	$SD = 7.27$
21 ปีขึ้นไป	32	9.33	
รวม	343	100	

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ

รายได้ของครอบครัวสมาชิก

การประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรมีรายได้หลักจากการปลูกพืช เช่น ข้าว ถั่วเหลือง กระเทียม และหอมหัวใหญ่ เป็นต้น ส่วนรายได้ที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ และปลา จะมีรายได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีรายได้อื่นนอกเหนือจากการเกษตรช่วยจนเจ้าครอบครัวอีกส่วนหนึ่ง เช่น ค้าขาย รับจ้าง แกะสลัก เย็บผ้า และงานก่อสร้าง เป็นต้น เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดของสหกรณ์แล้ว ปรากฏว่า รายได้โดยเฉลี่ยต่อปีของครอบครัวสมาชิกส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับ 20,001-40,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมาอยู่ในช่วงที่น้อยกว่า 20,000 บาท 60,001 บาทขึ้นไป และ 40,001-60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.66 18.37 และ 14.87 ตามลำดับ โดยสมาชิกกลุ่มตัวอย่างจะมีรายได้ต่ำสุดเพียง 9,000 บาท และสูงสุดถึง 315,000 บาท แต่ถ้าคิดโดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกจะมีรายได้เฉลี่ยครอบครัวละ 45,966.44 บาท และเมื่อพิจารณาการกระจายรายได้ซึ่งแบ่งเป็นรายได้จากการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และรายได้อื่นนอกเหนือจากการเกษตรแล้ว พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้จากการปลูกพืชมากที่สุด แต่รายได้ดังกล่าวเป็นรายได้ที่ค่อนข้างต่ำ กล่าวคือสมาชิกจะมีรายได้ในช่วงที่น้อยกว่า 20,000 บาทลงมา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 70.84 โดยมีรายได้เฉลี่ยจากการปลูกพืชเพียงครอบครัวละ 25,006.42 บาทเท่านั้น ส่วนในด้านการเลี้ยงสัตว์ของสมาชิกจะมีรายได้ที่น้อยที่สุดเฉลี่ยเพียงครอบครัวละ 3,584.81 บาท โดยสมาชิกส่วนใหญ่จะยังไม่ค่อยมีรายได้จากอาชีพนี้ และในส่วนที่มีรายได้ก็มีรายได้ในช่วงที่น้อยกว่า 20,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75.22 และ 20.99 ตามลำดับ สำหรับรายได้อื่นนอกเหนือจากการเกษตร พบว่า รายได้ของครอบครัวสมาชิกส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงที่น้อยกว่า 20,000 บาท เช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 60.64 แต่เมื่อพิจารณาโดยเฉลี่ยแล้ว จะเห็นว่าสมาชิกมีรายได้เฉลี่ยครอบครัวละ 20,889.33 บาท ซึ่งมากกว่ารายได้จากการเลี้ยงสัตว์ของสมาชิก (ตาราง 3) เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของเกษตรกรทั่วไปในภาคเหนือ ซึ่งมีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือน 35,836.14 บาท และรายได้อื่น 14,710.50 บาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2538) แล้ว จะเห็นว่ารายได้จากการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์จะต่ำกว่าเกษตรกรทั่วไปในภาคเหนือ

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของครอบครัวสมาชิก จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
รายได้ของครอบครัวสมาชิก			
น้อยกว่า 20,000 บาท	64	18.66	ต่ำสุด 9,000 บาท
20,001 - 40,000 บาท	165	48.10	สูงสุด 315,000 บาท
40,001 - 60,000 บาท	51	14.87	$\bar{X} = 45,966.44$
60,001 บาทขึ้นไป	63	18.37	SD = 41,960.94
รายได้จากการปลูกพืช			
ไม่มีรายได้	22	6.41	ต่ำสุด 1,500 บาท
น้อยกว่า 20,000 บาท	221	64.43	สูงสุด 250,000 บาท
20,001 - 40,000 บาท	55	16.04	$\bar{X} = 25,006.42$
40,001 - 60,000 บาท	24	7.00	SD = 26,767.99
60,001 บาทขึ้นไป	21	6.12	
รายได้จากการเลี้ยงสัตว์			
ไม่มีรายได้	258	75.22	ต่ำสุด 300 บาท
น้อยกว่า 20,000 บาท	72	20.99	สูงสุด 180,000 บาท
20,001 - 40,000 บาท	4	1.17	$\bar{X} = 3,584.81$
40,001 - 60,000 บาท	6	1.75	SD = 14,316.32
60,001 บาทขึ้นไป	3	0.87	
รายได้อื่นนอกเหนือจากการเกษตร			
ไม่มีรายได้	53	15.45	ต่ำสุด 1,000 บาท
น้อยกว่า 20,000 บาท	208	60.64	สูงสุด 200,000 บาท
20,001 - 40,000 บาท	46	13.42	$\bar{X} = 20,889.33$
40,001 - 60,000 บาท	15	4.37	SD = 32,443.82
60,001 บาทขึ้นไป	21	6.12	
รวม	343	100	

ขนาดเนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

การถือครองที่ดินของสมาชิกจะมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากที่ดินเป็นปัจจัยการผลิตที่ก่อให้เกิดผลผลิตและรายได้โดยตรงให้แก่สมาชิก จากการศึกษาพบว่า เนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 4-9 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51.02 รองลงมาเป็นการถือครองที่ดินที่มีขนาดน้อยกว่า 3 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 32.65 ส่วนการถือครองที่ดินในช่วง 10-15 ไร่ และตั้งแต่ 16 ไร่ขึ้นไป มีปริมาณไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 10.79 และ 4.37 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีสมาชิกอีกส่วนหนึ่งที่ไม่มียึดที่ดินเพื่อการเกษตรเลย คิดเป็นร้อยละ 1.17 แต่เมื่อพิจารณาโดยเฉลี่ยแล้วจะพบว่า สมาชิกมีขนาดการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรเฉลี่ยครอบครัวละ 5.93 ไร่

ในด้านการมสิทธิในที่ดินของสมาชิก พบว่าสมาชิกที่มีสิทธิครอบครองที่ดินโดยถูกต้องตามกฎหมายและมีเอกสารสิทธิที่ทางราชการออกให้เป็นหลักฐาน ซึ่งถือว่าเป็นที่ดินของตนเอง ส่วนใหญ่จะมีจำนวนน้อยกว่า 9 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.97 ของสมาชิกทั้งหมด สำหรับการเช่าที่ดินเพื่อประกอบอาชีพทางการเกษตรของสมาชิก พบว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการเช่าที่ดินทำกิน คิดเป็นร้อยละ 76.97 ส่วนที่เหลือนอกนั้นสมาชิกจะเช่าที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเพิ่มเติมบ้างเพียงเล็กน้อย โดยมีขนาดการเช่าที่ดินสูงสุดไม่เกิน 15 ไร่ ในส่วนของที่ดินที่ผู้อื่นให้ใช้ทำประโยชน์ในการประกอบอาชีพการเกษตร ปรากฏว่ามีที่ดินที่ผู้อื่นให้สมาชิกใช้ทำประโยชน์ทั้งหมดเพียงร้อยละ 16.91 เท่านั้น ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 83.09 ของสมาชิกทั้งหมด สมาชิกไม่ได้เช่าทำประโยชน์ในที่ดินของผู้อื่นแต่อย่างใด (ตาราง 4)

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

เนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
ขนาดเนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร			
ไม่มีที่ดินเพื่อการเกษตร	4	1.17	ต่ำสุด 1 ไร่
น้อยกว่า 3 ไร่	112	32.65	สูงสุด 50 ไร่
4 - 9 ไร่	175	51.02	$\bar{X} = 5.93$
10 - 15 ไร่	37	10.79	SD = 5.51
16 ไร่ขึ้นไป	15	4.37	
กรรมสิทธิ์ในที่ดินของสมาชิก			
ไม่มีที่ดินของตนเอง	71	20.70	ต่ำสุด 1 ไร่
น้อยกว่า 3 ไร่	134	39.07	สูงสุด 50 ไร่
4 - 9 ไร่	106	30.90	$\bar{X} = 5.12$
10 - 15 ไร่	20	5.83	SD = 5.77
16 ไร่ขึ้นไป	12	3.50	
การเช่าที่ดินของสมาชิก			
ไม่มีการเช่าที่ดิน	264	76.97	ต่ำสุด 1 ไร่
น้อยกว่า 3 ไร่	33	9.62	สูงสุด 15 ไร่
4 - 9 ไร่	44	12.83	$\bar{X} = 4.39$
10 - 15 ไร่	2	0.58	SD = 2.45
ที่ดินที่ผู้สอนให้ใช้ทำประโยชน์			
ไม่มีที่ดินที่ให้ใช้ทำประโยชน์	285	83.09	ต่ำสุด 1 ไร่
น้อยกว่า 3 ไร่	25	7.29	สูงสุด 16 ไร่
4 - 9 ไร่	27	7.87	$\bar{X} = 4.41$
10 - 15 ไร่	5	1.46	SD = 2.93
16 ไร่ขึ้นไป	1	0.29	
รวม	343	100	

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านความรู้ ความเข้าใจ

ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสมาชิกสหกรณ์ เพราะถ้าสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ อย่างถูกต้องแล้ว ก็จะสามารถพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นได้ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 55.10 และมีความรู้ ความเข้าใจน้อย เพียงร้อยละ 44.90 โดยสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.01 รองลงมาได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ และประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ หลักและวิธีการสหกรณ์ และการจัดตั้งสหกรณ์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 65.60 61.81 และ 35.53 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาถึงความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในแต่ละด้านแล้ว พบว่าในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ สมาชิกจะมีความรู้ ความเข้าใจในความหมายของสหกรณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.59 ส่วนในเรื่องของความเป็นเจ้าของสหกรณ์และวัตถุประสงค์ของสหกรณ์นั้น สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 67.64 และ 64.72 ตามลำดับ สำหรับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ ปรากฏว่าสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกำไรที่สหกรณ์ได้รับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.17 แต่ในขณะเดียวกันสมาชิกส่วนใหญ่ยังมีความรู้ ความเข้าใจน้อยมากในเรื่องของเงินเฉลี่ยคืนที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 36.73 เท่านั้น และจากข้อมูลที่ได้จากประชากรตัวอย่าง พบว่าสมาชิกที่ตอบคำถามไม่ถูกส่วนใหญ่อยังเข้าใจว่าเงินเฉลี่ยคืนที่ตนได้รับนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณหุ้นที่สมาชิกถือในสหกรณ์ด้วย แสดงให้เห็นว่าสมาชิกยังเข้าใจสับสนกันอยู่ในเรื่องของเงินเฉลี่ยคืน ในส่วนของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งสหกรณ์ พบว่าสมาชิกมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องจุดมุ่งหมายของการจัดตั้งสหกรณ์ที่มุ่งรวมคนเพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คิดเป็นร้อยละ 68.22 และมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของบุคคลที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ เพียงร้อยละ 52.19 นอกจากนี้ในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ พบว่าสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากสหกรณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.93 และมีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิของตนที่มีต่อสหกรณ์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.32

(ตาราง 5)

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามปัจจัยทางด้านความรู้ ความเข้าใจ

คำถาม	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวัตถุประสงค์ของสหกรณ์				
สหกรณ์คืออะไร	249	72.59	94	27.41
สหกรณ์เป็นของใคร	232	67.64	111	32.36
วัตถุประสงค์ที่สำคัญของสหกรณ์การเกษตร	222	64.72	121	35.28
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์				
บุคคลที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้	229	66.76	114	33.24
สิทธิในการออกเสียงในที่ประชุม	262	76.38	81	23.62
การมอบหมายให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิออกเสียงแทน	153	44.61	190	55.39
กำไรที่สหกรณ์ได้รับเป็นของใคร	323	94.17	20	5.83
เงินปันผลตามหุ้นที่ได้รับขึ้นอยู่กับอะไร	250	72.89	93	27.11
เงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับขึ้นอยู่กับอะไร	126	36.73	217	63.27
คณะกรรมการดำเนินการได้มาโดยวิธีใด	287	83.67	56	16.33
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งสหกรณ์				
จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งสหกรณ์	234	68.22	109	31.78
บุคคลสำคัญที่ทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จ	179	52.19	164	47.81
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์				
สิทธิของสมาชิกที่พึงมีต่อสหกรณ์	80	23.32	263	76.68
หน้าที่ของสมาชิก	234	68.22	109	31.78
ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์	257	74.93	86	25.07

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตวิทยา

ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์

จากการศึกษาในด้านทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.19 และมีสมาชิกที่มีทัศนคติที่อยู่ในเกณฑ์ดีมากและมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.23 และ 11.37 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์ จะมีเพียงร้อยละ 3.21 เท่านั้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งการพิจารณาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ รวม 3 ด้าน คือ ทัศนคติในด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านลูกค้า และระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และในด้านประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ ซึ่งปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์

จากการศึกษานี้พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีทัศนคติในระดับปานกลางต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 53.94 และเมื่อพิจารณาถึงทัศนคติของสมาชิกในแต่ละด้านแล้ว พบว่า สมาชิกมีทัศนคติในระดับที่เห็นด้วยอย่างมากต่อ ความรู้ ความเข้าใจ และประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุม ความมั่นคงในการฝากเงินกับสหกรณ์และความพอใจต่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากทุกประเภทของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 44.31 39.36 และ 37.32 ตามลำดับ ส่วนทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ในด้านอื่น เช่น ความพอใจในราคาสินค้าที่สหกรณ์จำหน่าย อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ ความเหมาะสมของสินค้าที่สหกรณ์จัดหามาจำหน่าย ปริมาณการถือหุ้นตามที่สหกรณ์กำหนด การรวบรวมผลผลิตและแปรรูป จำนวนเงินที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืม และการให้การส่งเสริมและสวัสดิการ สมาชิกส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง (ตาราง 6)

ตาราง 6 ทักษะคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์

ทัศนคติ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความรู้ ความเข้าใจและประโยชน์- ที่ได้รับจากการประชุม	62 (18.08)	152 (44.31)	120 (34.99)	9 (2.62)	0 (0)
ปริมาณการถือหุ้นตามที่สหกรณ์กำหนด	47 (13.70)	114 (33.24)	165 (48.10)	13 (3.79)	4 (1.17)
ความมั่นคงในการฝากเงิน กับสหกรณ์	73 (21.28)	135 (39.36)	122 (35.57)	12 (3.50)	1 (0.29)
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์	73 (21.28)	128 (37.32)	121 (35.28)	20 (5.83)	1 (0.29)
จำนวนเงินที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืม	21 (6.12)	67 (19.53)	151 (44.02)	94 (27.41)	10 (2.92)
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์	35 (10.20)	96 (27.99)	176 (51.31)	29 (8.46)	7 (2.04)
สินค้าที่สหกรณ์จัดหาจำหน่าย	25 (7.29)	82 (23.91)	174 (50.73)	60 (17.49)	2 (0.58)
ราคาสินค้าของสหกรณ์	22 (6.41)	63 (18.37)	197 (57.43)	57 (16.62)	4 (1.17)
การรวบรวมผลผลิตและแปรรูป ของสหกรณ์	36 (10.50)	84 (24.49)	165 (48.10)	51 (14.87)	7 (2.04)
การให้การส่งเสริมและสวัสดิการ- แก่สมาชิก	66 (19.24)	112 (32.65)	115 (33.53)	43 (12.54)	7 (2.04)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

2. ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคลและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีทศนคติในระดับปานกลางต่อบุคคล และระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 53.94 แต่เมื่อนิยามถึงทศนคติของสมาชิกในแต่ละด้านแล้ว จะเห็นว่า สมาชิกมีความพอใจในระดับปานกลางต่อการปฏิบัติงานของผู้จัดการ และพนักงานสหกรณ์ การดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติต่าง ๆ ของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 56.85 52.77 และ 45.19 ตามลำดับ (ตาราง 7)

ตาราง 7 ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคลและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

ทศนคติ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การดำเนินงานของคณะกรรมการ- ดำเนินการ	29 (8.45)	95 (27.70)	181 (52.77)	34 (9.91)	4 (1.17)
การปฏิบัติงานของผู้จัดการ และพนักงาน	15 (4.37)	94 (27.41)	195 (56.85)	33 (9.62)	6 (1.75)
ระเบียบ ข้อบังคับ และมติต่าง ๆ ของสหกรณ์	52 (15.16)	122 (35.57)	155 (45.19)	13 (3.79)	1 (0.29)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

3. ทศนคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีทศนคติที่ดีมากต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 40.52 และเมื่อนิยามถึงประโยชน์ที่สมาชิกได้รับในแต่ละด้านแล้ว จะเห็นว่า สมาชิกมีทศนคติในระดับปานกลางต่ออัตราเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนที่สหกรณ์จัดสรรให้แก่สมาชิก และฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 49.27 และ 47.52 ตามลำดับ (ตาราง 8)

ตาราง 8 ทศนคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์

ทัศนคติ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
อัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน	37	94	169	34	9
ที่สหกรณ์จัดสรรให้แก่สมาชิก	(10.79)	(27.41)	(49.27)	(9.91)	(2.62)
ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และ	48	107	163	22	3
คุณภาพชีวิตของสมาชิก	(13.39)	(31.20)	(47.52)	(6.41)	(0.88)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์

การศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ในครั้งนี้ ได้กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทั้งในด้านการบริหารงาน และการทำธุรกิจกับสหกรณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการประชุมของสหกรณ์

การประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์นับเป็นกิจกรรมที่สำคัญของสหกรณ์ประการหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งสหกรณ์จะจัดให้มีการประชุมกลุ่มสมาชิกปีละประมาณ 3 ครั้ง และในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้งจะทำให้สมาชิกได้รับ ความรู้ ความเข้าใจในกิจการของสหกรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งจะทำให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์อีกด้วย จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมประชุมกลุ่มทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.97 เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง และร่วมประชุมเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.33 และ 6.41 ตามลำดับ จะมีสมาชิกที่ไม่เข้าประชุมเลยเพียงร้อยละ 0.29 เท่านั้น แสดงว่าสมาชิกให้ความสนใจต่อการเข้าร่วมประชุมกลุ่มเป็นอย่างดียิ่ง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสมาชิกมีทัศนคติที่ดีมากต่อความรู้ ความเข้าใจ และประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุม จึงทำให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการประชุม และพยายามเข้าร่วม

ประชุมกลุ่มทุกครั้งที่สหกรณ์จัดให้มีการประชุม ส่วนสมาชิกที่ไม่เข้าร่วมประชุมเลย เนื่องจากติดธุระอื่นที่จำเป็นจึงไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ และในการประชุมแต่ละครั้ง สมาชิกจะใช้สิทธิออกเสียงและแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมค่อนข้างน้อย โดยนาน ๆ ครั้งสมาชิกจึงจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 43.44 ส่วนสมาชิกที่แสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่มีการประชุม และแสดงความคิดเห็นบ่อย ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.70 และ 16.03 ตามลำดับ สำหรับสมาชิกที่ไม่เคยแสดงความคิดเห็นใด ๆ ในที่ประชุมเลย จะมีเพียงร้อยละ 12.83 เท่านั้น (ตาราง 9)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามกิจกรรม

กิจกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์		
เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง	264	76.97
เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง	56	16.33
เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง	22	6.41
ไม่เข้าร่วมประชุมเลย	1	0.29
รวม	343	100
การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม		
แสดงความคิดเห็นทุกครั้งในที่ประชุม	95	27.70
แสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง	55	16.03
นาน ๆ ครั้ง จึงจะแสดงความคิดเห็น	149	43.44
ไม่เคยแสดงความคิดเห็นเลย	44	12.83
รวม	343	100

หมายเหตุ สาเหตุที่สมาชิกไม่เข้าร่วมประชุมกลุ่มเลย เนื่องจากสมาชิกติดธุระอื่นที่จำเป็น จึงทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้

การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นในสหกรณ์

การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นเพิ่มในสหกรณ์ เป็นกิจกรรมที่สมาชิกพึงกระทำต่อสหกรณ์ และเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้สหกรณ์มีทุนในการดำเนินธุรกิจเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์อีกด้วย จากการศึกษาพบว่า สมาชิกได้ถือหุ้นเพิ่มในสหกรณ์ทั้งตามส่วนแบ่งเงินกู้และหุ้นประจำปีตามที่สหกรณ์กำหนด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.44 รองลงมาเป็นการถือหุ้นประจำปีเพิ่มตามที่สหกรณ์กำหนด คิดเป็นร้อยละ 37.03 และถือเฉพาะหุ้นตามส่วนแบ่งเงินกู้ คิดเป็นร้อยละ 10.49 ส่วนสมาชิกที่ไม่ถือหุ้นเพิ่มในสหกรณ์เลยมีเพียงร้อยละ 2.04 แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ได้ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการระดมทุนกับสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี (ตาราง 10)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการถือหุ้นในสหกรณ์

การถือหุ้นเพิ่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ถือทั้งหุ้นประจำปีและตามส่วนแบ่งเงินกู้	173	50.44
ถือเฉพาะหุ้นประจำปี	127	37.03
ถือเฉพาะหุ้นตามส่วนแบ่งเงินกู้	36	10.49
ไม่ได้ถือหุ้นเพิ่มเลย	7	2.04
รวม	343	100

การมีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์

การรับฝากเงินจากสมาชิก นับเป็นบริการหนึ่งของสหกรณ์ที่จะทำให้สมาชิกรู้จักประหยัดเก็บออมทรัพย์ โดยนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ซึ่งเสมือนหนึ่งเป็นสถาบันการเงินของตนเอง ทำให้สหกรณ์มีทุนในการดำเนินธุรกิจให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างทั่วถึงและคล่องตัวยิ่งขึ้น การให้บริการเงินฝากของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ได้แบ่งประเภทของเงินฝากออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินฝากสัจจะ

ออมทรัพย์ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกที่ฝากเงินสัจจะออมทรัพย์ไว้กับสหกรณ์จะมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.07 รองลงมาได้แก่สมาชิกที่ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ทุกประเภททั้งเงินฝากออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษ และสัจจะออมทรัพย์ และสมาชิกที่ฝากเงินเพียง 2 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 29.15 และ 24.20 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่ไม่ฝากเงินไว้กับสหกรณ์เลย จะมีเพียงร้อยละ 7.58 สำหรับเหตุผลที่สมาชิกไม่ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกไม่มีเงินเหลือฝาก ร้อยละ 50.00 สมาชิกเห็นว่าสถาบันการเงินอื่นให้บริการดีกว่า ร้อยละ 23.07 สมาชิกเก็บสะสมเงินไว้ที่บ้าน ร้อยละ 11.54 และเหตุผลอย่างอื่น เช่น กลัวว่าจะถอนเงินยาก กลัวสหกรณ์จะไม่ให้กู้เงินหรือนำเงินฝากไปหักชำระหนี้และอื่น ๆ คิดเป็น ร้อยละ 15.39 (ตาราง 11)

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการฝากเงินไว้กับสหกรณ์

การฝากเงินในสหกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทของเงินฝาก		
ฝากทั้งประเภทออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษ และสัจจะออมทรัพย์	100	29.15
ฝากเฉพาะสัจจะออมทรัพย์ และออมทรัพย์หรือออมทรัพย์พิเศษเพียง 2 ประเภท	83	24.20
ฝากเฉพาะสัจจะออมทรัพย์ประเภทเดียว	134	39.07
ไม่ฝากเงินกับสหกรณ์เลย	26	7.58
รวม	343	100
เหตุผลที่สมาชิกไม่ฝากเงินไว้กับสหกรณ์		
ไม่มีเงินเหลือฝาก	13	50.00
เก็บสะสมเงินไว้ที่บ้าน	3	11.54
กลัวว่าจะถอนเงินยาก	2	7.69
สถาบันการเงินอื่นให้บริการดีกว่า	6	23.07
กลัวว่าสหกรณ์จะไม่ให้กู้เงินหรือนำเงินฝากไปหักชำระหนี้	1	3.85
อื่น ๆ	1	3.85
รวม	26	100

การมีส่วนร่วมในการกู้เงินและการส่งชำระคืนเงินกู้แก่สหกรณ์

การให้สินเชื่อของสหกรณ์ นับเป็นธุรกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้สมาชิกมีทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และมีกำหนดการส่งชำระหนี้คืนในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้สมาชิกสามารถดำเนินการผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังจะเป็นการแก้ไขปัญหาหนี้สินต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกได้อีกทางหนึ่งด้วย โดยสหกรณ์ได้แบ่งการให้เงินกู้แก่สมาชิกออกเป็น 3 ประเภท คือเงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะปานกลาง และเงินกู้ระยะยาว จากการศึกษาพบว่า มีสมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์ในทุกประเภทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.95 รองลงมาได้แก่สมาชิกที่กู้เงินระยะสั้น หรือระยะปานกลาง หรือระยะยาว เพียง-ประเภทเดียว และสมาชิกที่กู้เงินเพียง 2 ประเภท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 29.15 และ 19.24 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่ไม่กู้เงินจากสหกรณ์เลย มีเพียงร้อยละ 18.66 เท่านั้น สำหรับการส่งชำระคืนเงินกู้ต่อสหกรณ์พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 51.31 ส่งชำระดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยเงินกู้เพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 8.46 นอกจากนี้ยังมีสมาชิกที่ไม่ส่งชำระหนี้เงินกู้ต่อสหกรณ์เลย และไม่ได้กู้เงินจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.17 และ 10.49 ตามลำดับ (ตาราง 12)

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการกู้เงินและการส่งชำระคืนเงินกู้แก่สหกรณ์

กิจกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การกู้เงินจากสหกรณ์		
กู้ทุกประเภททั้งเงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว	113	32.95
กู้เฉพาะระยะสั้น และระยะปานกลาง หรือระยะยาว-รวม 2 ประเภท	66	19.24
กู้เฉพาะระยะสั้นหรือระยะปานกลาง หรือ ระยะยาว-เพียงประเภทเดียว	100	29.15
ไม่กู้เลย	64	18.66
รวม	343	100
การส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์		
ส่งชำระได้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นเงิน และดอกเบี้ย	176	51.31
ส่งชำระดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วน	98	28.57
ส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ย	29	8.46
ไม่ส่งชำระเลย	4	1.17
ไม่ได้กู้เงิน	36	10.49
รวม	343	100

การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมชื่อของสหกรณ์

ธุรกิจรวมชื่อของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด เป็นการจัดหาสินค้าต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการผลิตและการครองชีพของสมาชิกมาจำหน่าย เพื่อให้สมาชิกได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพดี ในราคาถูก และยังได้รับเฉลี่ยคืนกำไรเมื่อสิ้นปีอีกส่วนหนึ่งด้วย ในการดำเนินธุรกิจด้านนี้ สหกรณ์ได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่าย (แผนกวัสดุการเกษตร) การจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคมาจำหน่าย (แผนกซูเปอร์มาร์เก็ต) และการให้บริการด้านน้ำมันเชื้อเพลิงแก่สมาชิก (แผนกปั้มน้ำมัน) จากการศึกษาพบว่า ในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่ายของแผนกวัสดุการเกษตร สมาชิกส่วนใหญ่จะซื้อเฉพาะปุ๋ยหรือยาปราบศัตรูพืชและอุปกรณ์การเกษตรบางอย่างจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 39.36 ซื้อเฉพาะปุ๋ย หรือยาปราบศัตรูพืช หรือสินค้าทั่วไปอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 28.57 และซื้อสินค้าเกือบทุกอย่างที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 24.49 ส่วนสมาชิกที่ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลย เพียงร้อยละ 7.58 เหตุผลที่สมาชิกไม่ซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากสหกรณ์ เพราะสหกรณ์ไม่มีสินค้าที่สมาชิกต้องการ คิดเป็นร้อยละ 42.31 ราคาสินค้าของสหกรณ์สูงกว่าร้านค้าทั่วไป และอื่น ๆ ร้อยละ 19.23 เท่ากัน การบริการของสหกรณ์ไม่สะดวกรวดเร็วเหมือนร้านค้าทั่วไป ร้อยละ 15.38 และเห็นว่าคุณภาพสินค้าของสหกรณ์ต่ำกว่าร้านค้าทั่วไป ร้อยละ 3.85 (ตาราง 13)

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากสหกรณ์

การซื้อสินค้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริมาณการซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์การเกษตร		
ซื้อเกือบทุกอย่างที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย	84	24.49
ซื้อปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชและอุปกรณ์การเกษตร- เพียงบางอย่าง	135	39.36
ซื้อเฉพาะปุ๋ยหรือยาปราบศัตรูพืชหรือสินค้าเบ็ดเตล็ด- ทั่วไปเพียงอย่างเดียว	98	28.57
ไม่ซื้อเลย	26	7.58
รวม	343	100
เหตุผลที่สมาชิกไม่ซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากสหกรณ์		
สหกรณ์ไม่มีสินค้าที่ต้องการ	11	42.31
ราคาสินค้าสูงกว่าร้านค้าทั่วไป	5	19.23
คุณภาพสินค้าต่ำกว่าร้านค้าทั่วไป	1	3.85
การบริการไม่สะดวกรวดเร็วเหมือนร้านค้าทั่วไป	4	15.38
อื่น ๆ	5	19.23
รวม	26	100

ในด้านการจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายของแผนกซูเปอร์มาร์เก็ต พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ซื้อสินค้าเฉพาะในส่วนของซูเปอร์มาร์เก็ตและสินค้าอื่นอีกบางอย่าง คิดเป็นร้อยละ 41.11 ซื้อเฉพาะสินค้าเบ็ดเตล็ดทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 28.57 และซื้อเกือบทุกแผนกที่เปิดจำหน่ายในร้านค้าของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 18.66 ส่วนสมาชิกที่ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลยมี เพียงร้อยละ 11.66 เท่านั้น สำหรับเหตุผลที่สมาชิกไม่ซื้อสินค้าจากแผนกซูเปอร์มาร์เก็ตของสหกรณ์ เพราะสมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกันไม่สะดวกในการเดินทางมาซื้อ ร้อยละ 50.00 ราคาสินค้าของสหกรณ์ไม่แตกต่างจากร้านค้าทั่วไป ร้อยละ 22.50

การบริการของสหกรณ์ไม่ดีเหมือนร้านค้าทั่วไป ร้อยละ 10.00 สหกรณ์ไม่มีสินค้าให้เลือกมากนักเหมือนร้านค้าทั่วไป และอื่น ๆ ร้อยละ 5.00 และ 2.50 ตามลำดับ (ตาราง 14)

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการซื้อสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคจากสหกรณ์

การซื้อสินค้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริมาณการซื้อสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค		
ซื้อเกือบทุกแผนกที่เปิดจำหน่ายในร้านสหกรณ์	64	18.66
ซื้อเฉพาะสินค้าในแผนกซูเปอร์มาร์เก็ต- และสินค้าอื่นบางอย่าง	141	41.11
ซื้อสินค้าเบ็ดเตล็ดทั่วไป	98	28.57
ไม่ซื้อเลย	40	11.66
รวม	343	100
เหตุผลที่สมาชิกไม่ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค จากแผนกซูเปอร์มาร์เก็ตของสหกรณ์		
ไม่มีสินค้าให้เลือกมากนักเหมือนร้านค้าทั่วไป	2	5.00
การบริการไม่ดีเหมือนร้านค้าทั่วไป	4	10.00
ราคาสินค้าไม่แตกต่างจากร้านค้าทั่วไป	13	32.50
ระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกัน ไม่สะดวก- ในการเดินทางมาซื้อ	20	50.00
อื่น ๆ	1	2.50
รวม	40	100

นอกจากนี้ในการทำธุรกิจด้านการจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงมาจำหน่ายของแผนกน้ำมันพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ได้ใช้บริการเฉพาะน้ำมันดีเซล และน้ำมันอื่นบางอย่าง คิดเป็นร้อยละ 31.20 ใช้บริการเฉพาะน้ำมันชนิดใดชนิดหนึ่งเพียงชนิดเดียว คิดเป็นร้อยละ 25.07 และใช้บริการน้ำมันเกือบทุกชนิดที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 14.87 ส่วนสมาชิกที่ไม่ใช้

บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์เลย มีถึงร้อยละ 28.86 ซึ่งยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงสำหรับเหตุผลที่สมาชิกไม่ใช้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากแผนกปั๊มน้ำมันสหกรณ์ เพราะสมาชิกส่วนมากยังไม่มีพาหนะหรือเครื่องจักรกลที่จำเป็นต้องใช้น้ำมัน ร้อยละ 49.50 และเห็นว่าระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ ร้อยละ 41.41 สหกรณ์ไม่มีบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนกับสถานบริการน้ำมันทั่วไป ร้อยละ 4.04 การบริการของสหกรณ์ไม่ดีเหมือนสถานบริการน้ำมันทั่วไป และอื่น ๆ ร้อยละ 2.02 และ 3.03 ตามลำดับ (ตาราง 15)

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการใช้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์

การใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริมาณการใช้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์		
ใช้บริการเกือบทุกชนิดที่สหกรณ์จัดจำหน่าย	51	14.87
ใช้บริการเฉพาะน้ำมันดีเซล และน้ำมันอื่นบางอย่าง	107	31.20
ใช้บริการน้ำมันชนิดใดชนิดหนึ่ง เพียงอย่างเดียว	86	25.07
ไม่ใช้บริการเลย	99	28.86
รวม	343	100
เหตุผลที่สมาชิกไม่ใช้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากแผนกปั๊มน้ำมันสหกรณ์		
ไม่มียานพาหนะหรือเครื่องจักรกลที่จำเป็นต้องใช้น้ำมัน	49	49.50
การบริการไม่ดีเหมือนสถานบริการน้ำมันทั่วไป	2	2.02
ไม่มีบริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนสถานบริการน้ำมันทั่วไป	4	4.04
ระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ	41	41.41
อื่น ๆ	3	3.03
รวม	99	100

การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมขาย/แปรรูปของสหกรณ์

การดำเนินธุรกิจรวมขายของสหกรณ์ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ การรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกและการแปรรูปผลผลิตออกจำหน่ายให้ได้ราคาดี เพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาดและการจำหน่ายสินค้าของสมาชิก โดยสหกรณ์มีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ในการดำเนินธุรกิจด้านนี้อย่างเพียงพอ อาทิเช่น ฉางข้าว ลานตากพืชผล เครื่องอบลดความชื้น เครื่องชั่ง ตลาตกลางผลผลิตการเกษตร และโรงสีขนาด 24 เกวียนต่อวัน เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยใช้บริการธุรกิจด้านนี้เท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการที่สหกรณ์จัดให้มีการรวบรวมผลผลิตหลักที่สมาชิกผลิตได้ รวม 2 ประเภท ได้แก่ ข้าวเปลือก และถั่วเหลือง ปรากฏว่าในส่วนที่สมาชิกไม่ขายผลผลิตดังกล่าวให้สหกรณ์เลย มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.23 ส่วนสมาชิกที่ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลืองให้สหกรณ์ทั้งหมด ขายเฉพาะบางส่วน และขายเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 23.91, 19.24 และ 16.62 ตามลำดับ สาเหตุที่สมาชิกไม่ขายผลผลิตให้สหกรณ์ เนื่องจากไม่มีผลผลิตเหลือขาย คิดเป็นร้อยละ 55.80 มีพ่อค้าท้องถิ่นมารับซื้อถึงบ้าน ร้อยละ 15.94 สหกรณ์เปิดรับซื้อล่าช้ากว่าพ่อค้า ร้อยละ 11.59 กลัวว่าสหกรณ์จะหักชำระหนี้เมื่อนำผลผลิตมาขายให้สหกรณ์และอื่น ๆ ร้อยละ 2.90 และ 13.77 ตามลำดับ (ตาราง 16)

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการขายผลผลิตการเกษตรให้สหกรณ์

การขายผลผลิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริมาณการขายผลผลิตการเกษตรให้สหกรณ์		
ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลืองให้สหกรณ์ทั้งหมด- หลังจากเก็บไว้บริโภคและทำพันธุ์	82	23.91
ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลืองให้สหกรณ์เพียงบางส่วน	66	19.24
ขายข้าวเปลือกหรือถั่วเหลืองให้สหกรณ์เพียงอย่างเดียว	57	16.62
ไม่ขายให้สหกรณ์เลย	138	40.23
รวม	343	100
เหตุผลที่สมาชิกไม่ขายผลผลิตการเกษตรให้กับสหกรณ์		
ไม่มีผลผลิตเหลือขาย	77	55.80
มีพ่อค้าท้องถิ่นมารับซื้อถึงบ้าน	22	15.94
สหกรณ์เปิดรับซื้อต่ำกว่าพ่อค้า	16	11.59
กลัวสหกรณ์หักชำระหนี้เงินกู้เมื่อนำผลผลิตมาขาย	4	2.90
อื่น ๆ	19	13.77
รวม	138	100

ส่วนในด้านการแปรรูปข้าวสารและผลิตภัณฑ์ของโรงสีสหกรณ์ ปรากฏว่าสมาชิกส่วนใหญ่ก็ยังไม่ได้ใช้บริการด้านนี้จากสหกรณ์เท่าที่ควรเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกไม่ได้อุดหนุนข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสหกรณ์เลย ซึ่งมีถึงร้อยละ 48.98 นอกนั้นนาน ๆ จึงจะมาซื้อสักครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.32 ส่วนสมาชิกที่มาซื้อบ่อยครั้ง และมาซื้อเป็นประจำทุกเดือน จะมีเพียงร้อยละ 14.29 และ 6.41 เท่านั้น สำหรับสาเหตุที่สมาชิกไม่มาซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากโรงสีสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกส่วนมากจะมีข้าวเก็บไว้บริโภคในครัวเรือนแล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.48 ส่วนที่เหลือนอกนั้นเป็นเหตุผลปลีกย่อยที่สมาชิกไม่ได้มาใช้บริการธุรกิจด้านนี้จากสหกรณ์ (ตาราง 17)

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากโรงสีสหกรณ์

การซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริมาณการซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูป		
ซื้อเป็นประจำทุกเดือน	22	6.41
ซื้อบ่อยครั้ง	49	14.29
นาน ๆ ครั้งจึงจะมาซื้อ	104	30.32
ไม่ซื้อเลย	168	48.98
รวม	343	100
เหตุผลที่สมาชิกไม่ซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากโรงสีสหกรณ์		
มีข้าวเก็บไว้บริโภคในครัวเรือนแล้ว	152	90.48
ราคาข้าวสารสูงกว่าร้านค้าทั่วไป	2	1.19
ซื้อข้าวสารจากร้านค้าในท้องถิ่นสะดวกกว่า	11	6.55
สหกรณ์ไม่จ่ายเงินเฉลี่ยคืนในธุรกิจอื่น	2	1.19
อื่น ๆ	1	0.59
รวม	168	100

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสวัสดิการสังคมของสหกรณ์

กิจกรรมสวัสดิการสังคมของสหกรณ์ เป็นอีกบริการหนึ่งที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่มวลสมาชิกและครอบครัวเป็นอย่างมาก สมาชิกจะมีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามอุดมการณ์สหกรณ์ได้เป็นอย่างดีอีกวิธีหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นหลักประกันที่ดีให้แก่ครอบครัวของสมาชิกในกรณีที่สมาชิกเจ็บไข้ได้ป่วย หรือประสบภัยพิบัติ หรือถึงแก่กรรม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ได้สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมสวัสดิการสังคมของสหกรณ์เป็นจำนวนมาก โดยสมาชิกได้ส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนสวัสดิการสังคมของสหกรณ์เป็นประจำทุกครั้งที่เมื่อสหกรณ์เรียกเก็บ คิดเป็น

ร้อยละ 86.59 ซึ่งจะมีสมาชิกที่ขาดส่งเงินบริจาคเป็นบางครั้งและขาดส่งบ่อยครั้ง เพียงร้อยละ 4.96 และ 0.87 เท่านั้น ส่วนสมาชิกที่ไม่ส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนฯ เลยก็มีบ้างเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.58 สำหรับเหตุผลที่สมาชิกดังกล่าวไม่ส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนฯ เนื่องจากสมาชิกได้ใช้บริการด้านสวัสดิการจากที่อื่นแล้ว คิดเป็นร้อยละ 34.62 สมาชิกไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เพราะไม่มีเงินบริจาค ร้อยละ 30.77 สมาชิกคิดว่าไม่ได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมและเหตุผลอื่น ๆ ร้อยละ 15.38 และ 19.23 ตามลำดับ (ตาราง 18)

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนสวัสดิการสังคมของสหกรณ์

การส่งเงินบริจาค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนสวัสดิการสังคม		
ส่งเป็นประจำทุกครั้งเมื่อสหกรณ์เรียกเก็บ	297	86.59
ขาดส่งเป็นบางครั้ง	17	4.96
ขาดส่งบ่อยครั้ง	3	0.87
ไม่ส่งเงินบริจาคเลย	26	7.58
รวม	343	100
เหตุผลที่สมาชิกไม่ส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนสวัสดิการสังคมของสหกรณ์		
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้	8	30.77
ใช้บริการด้านสวัสดิการจากที่อื่นแล้ว	9	34.62
คิดว่าไม่ได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม	4	15.38
อื่น ๆ	5	19.23
รวม	26	100

การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาหาความสัมพันธ์ในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนด โดยใช้ระบบการให้คะแนนในแต่ละกิจกรรม และนำผลที่ได้มาแจกแจงความถี่เพื่อหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต พบว่า สมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก มีจำนวนทั้งสิ้น 181 คน คิดเป็นร้อยละ 52.77 ส่วนสมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย มีจำนวนทั้งสิ้น 162 คน คิดเป็นร้อยละ 47.23

การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมติฐานเพื่อการทดสอบ โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ในการทดสอบความเป็นอิสระ (Test of Independence) ซึ่งปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกเพศชายจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกเพศหญิง

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า สมาชิกเพศชาย มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 35.28 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 43.44 ส่วนสมาชิกเพศหญิง จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์เป็นไปในแนวทางที่กลับกัน กล่าวคือ สมาชิกเพศหญิง มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 11.95 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก เพียงร้อยละ 9.33 (ตาราง 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระแล้ว พบว่าค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 2.53200 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($\chi^2_{.05}=3.841$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 1 จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า สมาชิกเพศชายจะมีส่วนร่วมมากกว่าสมาชิกเพศหญิง

ผลจากการศึกษานี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (2531) ที่ไม่พบว่าเพศของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อย

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุน้อย มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 34.69 ส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 34.99 ในขณะเดียวกัน สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุมากก็มีแนวโน้มการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ไปในทิศทางเดียวกันกับสมาชิกที่มีอายุน้อยเช่นกัน กล่าวคือ สมาชิกที่มีอายุมาก มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 12.54 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 17.78 ตามลำดับ (ตาราง 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระแล้ว พบว่าค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.74847 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า X^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 df=1 จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่าสมาชิกที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อย

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ นรศักดิ์ นัชรพจนานกรณ์ (2530) ที่พบว่าอายุของสมาชิกสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษาต่ำ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 38.48 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 44.32 ในทางกลับกันสมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษาสูง กลับมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นถึงร้อยละ 8.75 แต่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก เพียงร้อยละ 8.45 ตามลำดับ (ตาราง 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ ในการทดสอบความเป็นอิสระแล้วพบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.21932 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า X^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 df=1 จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ผลการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ จีรพรรณ กาญจนจิตรรา (2523) และ พรศักดิ์ นัชรพจนานกรณ์ (อ้างแล้ว) ที่พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมทางสังคม และไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตร เช่นเดียวกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (2531) ที่ไม่พบว่า การศึกษาของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีขนาดที่ดินทำการเกษตรน้อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 19.24 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 14.58 ในทางตรงข้ามสมาชิกสหกรณ์ที่มีขนาดที่ดินทำการเกษตรมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย เพียงร้อยละ 27.99 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากถึงร้อยละ 38.19 ตามลำดับ (ตาราง 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ ในการทดสอบความเป็นอิสระแล้วพบว่าค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.99809 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า X^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 df=1 จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างขนาดที่ดินทำการเกษตรของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ว่า สมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ จีรพรรณ และ พรศักดิ์ ที่พบว่า ขนาดที่ดินทำการเกษตรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับของการมีส่วนร่วมทางสังคม และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตร เช่นเดียวกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ที่พบว่า ขนาดเนื้อที่ถือครองของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกที่มีรายได้มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของสมาชิก กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ พบว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 31.78 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 34.98 ในขณะเดียวกัน สมาชิกที่มีรายได้มากก็มีแนวโน้มการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ไปในทิศทางเดียวกันกับสมาชิกที่มีรายได้น้อยเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกที่มีรายได้มาก มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 15.45 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 17.79 ตามลำดับ (ตาราง 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระ แล้ว พบว่าค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.00619 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า X^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 df=1 จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า สมาชิกที่มีรายได้มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา ที่พบว่ารายได้ทั้งหมดในรอบปีของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

สมมติฐานที่ 6 สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่า
สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 26.82 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 23.32 ในทางตรงข้ามสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมาก กลับมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 20.41 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 29.45 ตามลำดับ (ตาราง 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระแล้ว พบว่าค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 4.92929 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า X^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 df=1 จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ว่า สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ประจักษ์ สิริราช (2534) และ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (2531) ที่พบว่าระยะเวลาการเป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจและสังคม กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
เพศ			
ชาย	121 (35.28)	149 (43.44)	270 (78.72)
หญิง	41 (11.95)	32 (9.33)	73 (21.28)
$X^2 = 2.53200$	$df = 1$	$\phi = .1116$	
อายุ			
น้อย	119 (34.69)	120 (34.99)	239 (69.68)
มาก	43 (12.54)	61 (17.78)	104 (30.32)
$X^2 = 1.74847$	$df = 1$	$\phi = .1861$	
ระดับการศึกษา			
ต่ำ	132 (38.48)	152 (44.32)	284 (82.80)
สูง	30 (8.75)	29 (8.45)	59 (17.20)
$X^2 = 0.21932$	$df = 1$	$\phi = .6396$	
ขนาดที่ดินทำการเกษตร			
น้อย	66 (19.24)	50 (14.58)	116 (33.82)
มาก	96 (27.99)	131 (38.19)	227 (66.18)
$X^2 = 5.99809$	$df = 1$	$\phi = .0143$	
รายได้			
น้อย	109 (31.78)	120 (34.98)	229 (66.76)
มาก	53 (15.45)	61 (17.79)	114 (33.24)
$X^2 = 0.00619$	$df = 1$	$\phi = .9373$	

ตาราง 19 (ต่อ)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก			
น้อย	92 (26.82)	80 (23.32)	172 (50.14)
มาก	70 (20.41)	101 (29.45)	171 (49.86)
$X^2 = 4.92929$	$df = 1$	$P = .0264$	
รวม	162 (47.23)	181 (52.77)	343 (100)

Chi-Square at Level .05 ($X^2_{.05}$) = 3.841

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 20.41 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 24.49 ในทำนองเดียวกันสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก ก็มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ไปในทิศทางเดียวกันกับสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจน้อยเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 26.82 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 28.28 ตามลำดับ (ตาราง 20)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระ แล้ว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.23613 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า X^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 $df = 1$ จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองมี

ความเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย

เหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งที่สอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ อาจเป็นเพราะสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 82.22 มีระดับการศึกษาต่ำ ประกอบกับสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ดำเนินธุรกิจในลักษณะที่ครบวงจร สามารถให้บริการและอำนวยความสะดวกทุกอย่างให้แก่สมาชิกได้อย่างเพียงพอและทั่วถึงอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่มีผลแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ระหว่างสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก กับสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจน้อย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์จะสังเกตเห็นได้ว่าไม่ว่าสมาชิกจะมีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มากหรือน้อยก็ตาม ส่วนใหญ่สมาชิกก็ยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ไปในทิศทางเดียวกัน แต่เน้นไปในทางที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่า

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

ความรู้ ความเข้าใจของสมาชิก	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
น้อย	70 (20.41)	84 (24.49)	154 (44.90)
มาก	92 (26.82)	97 (28.28)	189 (55.10)
รวม	162 (47.23)	181 (52.77)	343 (100)

$$\chi^2 = 0.23613 \quad df = 1 \quad p = .6270$$

$$\text{Chi-Square at level .05 } (\chi^2 .05) = 3.841$$

สมมติฐานที่ 8 สมาชิกที่มีทัศนคติที่ติดต่อสหกรณ์จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ติดต่อสหกรณ์

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ติดต่อสหกรณ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 28.57 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 26.82 ในขณะที่สมาชิกที่มีทัศนคติที่ติดต่อสหกรณ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย เพียงร้อยละ 18.66 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก ถึงร้อยละ 25.95 ตามลำดับ (ตาราง 21)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ ในการทดสอบความเป็นอิสระ แล้ว พบว่า ค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 2.85256 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า X^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 $df = 1$ จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่ติดต่อสหกรณ์จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ติดต่อสหกรณ์

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา ที่พบว่า ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ แต่ถ้าจะพิจารณา ถึงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ โดยการแยกพิจารณาทัศนคติของสมาชิกออกเป็น 3 ด้าน ตามที่กำหนดไว้ข้างต้นแล้ว จะพบว่าทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ จะมีค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 2.51928 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า X^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 $df=1$ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

ในด้านทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคล และระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ พบว่า เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แล้ว จะมีค่าไคสแควร์ (X^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ

6.12303 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคลและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กัน

ส่วนในด้านทัศนคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ พบว่ามีค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 4.05906 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าทัศนคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน (ตาราง 21)

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

ทัศนคติของสมาชิก	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์			
ไม่ดี	98 (28.57)	92 (26.82)	190 (55.39)
ดี	64 (18.66)	89 (25.95)	153 (44.61)
$X^2 = 2.85256$	$df = 1$	$\alpha = .0912$	
ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์			
ไม่ดี	98 (28.57)	93 (27.11)	191 (55.68)
ดี	64 (18.66)	88 (25.66)	152 (44.32)
$X^2 = 2.51926$	$df = 1$	$\alpha = .1125$	
ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคลและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์			
ไม่ดี	109 (31.78)	97 (28.28)	206 (60.06)
ดี	53 (15.45)	84 (24.49)	137 (39.94)
$X^2 = 6.12303$	$df = 1$	$\alpha = .0133$	
ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์			
ไม่ดี	82 (23.91)	72 (20.99)	154 (44.90)
ดี	80 (23.32)	109 (31.78)	189 (55.10)
$X^2 = 4.05906$	$df = 1$	$\alpha = .0439$	
รวม	162 (47.23)	181 (52.77)	343 (100)

Chi-Square at level .05 ($X^2 .05$) = 3.841

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

(Conclusions and Implications)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 78.72 สมาชิกส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 44-53 ปี ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีอายุประมาณ 48.38 ปี ระดับการศึกษาของสมาชิกส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ป.1 - ป.6 คิดเป็นร้อยละ 82.22 สมาชิกมีขนาดการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรอยู่ระหว่าง 4 - 9 ไร่ แต่โดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกจะถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรเพียง 5.93 ไร่ ต่อครอบครัว ซึ่งที่ดินดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นของสมาชิกเอง จะมีที่ดินเช่าและที่ดินที่ผู้อื่นให้ใช้ทำประโยชน์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในด้านรายได้ของครอบครัวสมาชิก ปรากฏว่าสมาชิกมีรายได้โดยเฉลี่ยครอบครัวละ 45,966.44 บาทต่อปี ซึ่งรายได้หลักส่วนใหญ่ได้จากการปลูกพืช สมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์โดยเฉลี่ย 12.15 ปี นับว่าเป็นระยะเวลาค่อนข้างนานพอสมควร

2. ในด้านความรู้ ความเข้าใจของสมาชิก พบว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 55.10 โดยสมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความหมายและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่และประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ หลักวิธีการสหกรณ์ และการจัดตั้งสหกรณ์ ตามลำดับ

3. ปัจจัยทางด้านทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสหกรณ์ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.19 โดยสมาชิกมีทัศนคติที่ดีมากต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 40.52 และมีทัศนคติในระดับปานกลาง ต่อบุคคลและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และการดำเนินงานของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 53.94 เท่ากัน

4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ พบว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ เข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกเป็นประจำทุกครั้งที่มีการประชุม คิดเป็นร้อยละ 76.97 ส่วนที่ไม่เข้าประชุมมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และในการประชุมแต่ละครั้ง สมาชิกจะใช้สิทธิออกเสียง และแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม ค่อนข้างน้อย โดยนาน ๆ ครั้ง จึงจะแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม คิดเป็นร้อยละ 43.44 ส่วนสมาชิกที่แสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่มีการประชุม จะมีเพียงร้อยละ 27.70 | สำหรับในด้านการทำธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ปรากฏว่าสมาชิกได้มีส่วนร่วมในการถือหุ้นต่อสหกรณ์ทั้งตามส่วนแบ่งเงินกู้ และหุ้นประจำปีตามที่สหกรณ์กำหนด คิดเป็นร้อยละ 50.44 ส่วนสมาชิกไม่ถือหุ้นเพิ่มเลย มีแค่เพียงร้อยละ 2.04 เท่านั้น นับเป็นความสำเร็จในการระดมทุนของสหกรณ์ส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ในด้านการรับฝากเงินของสหกรณ์ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่จะฝากเงินสัจจะออมทรัพย์ไว้เป็นประจำต่อสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 39.07 และสมาชิกที่ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ทุกประเภท คิดเป็นร้อยละ 29.15 ส่วนสมาชิกที่ไม่ฝากเงินไว้กับสหกรณ์เลย มีเพียงร้อยละ 7.58 เหตุผลที่สำคัญของการที่สมาชิกไม่ฝากเงินกับสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกไม่มีเงินเหลือฝาก ส่วนสมาชิกที่พอจะมีเงินเหลือฝากกลับเห็นว่าสถาบันการเงินอื่นให้บริการที่ดีกว่า และมีการเก็บสะสมเงินไว้ที่บ้านของตนเอง ตามลำดับ

ในด้านการให้สินเชื่อของสหกรณ์ พบว่าสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ทุกประเภททั้งเงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.95 ส่วนสมาชิกที่ไม่กู้เงินจากสหกรณ์เลยมีเพียงร้อยละ 18.66 สำหรับการส่งชำระคืนเงินกู้ต่อสหกรณ์ จะเห็นว่าสมาชิกส่วนใหญ่สามารถส่งชำระหนี้เงินกู้ต่อสหกรณ์ได้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 51.31 ส่วนสมาชิกที่ไม่ส่งชำระหนี้เงินกู้ต่อสหกรณ์เลย มีเพียงร้อยละ 1.17 สำหรับธุรกิจรวมซื้อของสหกรณ์ พบว่าในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่ายของแผนกวัสดุ-การเกษตร สมาชิกส่วนใหญ่จะซื้อเฉพาะปุ๋ย หรือยาปราบศัตรูพืชและอุปกรณ์การเกษตรบางอย่างจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 39.36 ส่วนสมาชิกที่ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลย มีเพียงร้อยละ 7.58 เหตุผลสำคัญที่สมาชิกไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์ คือ สหกรณ์ไม่มีสินค้าที่สมาชิกต้องการ ราคาสินค้าของสหกรณ์สูงกว่าร้านค้าทั่วไปและอื่น ๆ ตามลำดับ ในด้านการจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายของแผนกซูเปอร์มาร์เก็ตพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ซื้อสินค้าเฉพาะในส่วนของซูเปอร์มาร์เก็ตและสินค้าอื่นบางอย่าง คิดเป็นร้อยละ 41.1 สมาชิกที่ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลย คิดเป็นร้อยละ 11.66 เหตุผลสำคัญที่สมาชิกไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์ เพราะสมาชิกเห็นว่าระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการเดินทางมาซื้อ ราคาสินค้าของสหกรณ์ไม่แตกต่างจากร้านค้าทั่วไป และเหตุผลอื่น ตามลำดับ/สำหรับการทำธุรกิจด้านการจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงมา

จำหน่าย พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ใช้บริการเฉพาะน้ำมันดีเซล และน้ำมันอื่นบางอย่าง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.20 และมีสมาชิกที่ไม่ใช้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์เลย อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละ 28.86 สาเหตุสำคัญที่สมาชิกไม่ใช้บริการด้านนี้จากสหกรณ์ เพราะสมาชิกยังไม่มียานพาหนะหรือเครื่องจักรกลที่จำเป็นต้องใช้น้ำมัน คิดเป็นร้อยละ 49.50 และเห็นว่าระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกันไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 41.41 ตามลำดับ

สำหรับการดำเนินธุรกิจรวมขายของสหกรณ์ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่นำผลผลิตมาขายให้สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 40.23 และเหตุผลที่สำคัญที่สมาชิกไม่ขายผลผลิตให้สหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกไม่มีผลผลิตเหลือขาย มีพ่อค้าท้องถิ่นมารับซื้อถึงบ้าน สหกรณ์เปิดรับซื้อล่าช้ากว่าพ่อค้า และเหตุผลอื่น ตามลำดับ ส่วนการแปรรูปข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปของโรงสีสหกรณ์ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมาอุดหนุนซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 48.98 นอกนั้นนาน ๆ จึงจะมาซื้อสักครั้ง ส่วนที่ซื้อบ่อย ๆ และซื้อเป็นประจำทุกเดือน จะมีเพียง ร้อยละ 14.29 และ 6.41 เท่านั้น สาเหตุสำคัญที่สมาชิกไม่มาซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากโรงสีสหกรณ์ เพราะว่าสมาชิกส่วนมากจะมีข้าวเก็บไว้บริโภคในครัวเรือนแล้ว สำหรับในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสวัสดิการสังคมของสหกรณ์ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านนี้กับสหกรณ์ โดยสมาชิกได้ส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนสวัสดิการสังคมเป็นประจำทุกครั้งที่เมื่อสหกรณ์เรียกเก็บ คิดเป็นร้อยละ 86.59 จะมีสมาชิกที่ไม่ส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนเลยเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.58 ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุที่สำคัญ คือสมาชิกได้ใช้บริการด้านสวัสดิการจากที่อื่นแล้ว และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้กับสหกรณ์เพราะไม่มีเงินร่วมบริจาค

5. การทดสอบสมมติฐานในการวิจัยพบว่า ขนาดของเนื้อที่ถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรของสมาชิก และระยะเวลาของการเป็นสมาชิกสหกรณ์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความรู้ ความเข้าใจในหลักวิธีการสหกรณ์ และทัศนคติของสมาชิก พบว่าเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

5.1 ผลการวิจัยที่ยอมรับสมมติฐาน จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย

สมมติฐานที่ 6 สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรม
สหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย

5.2 ผลการวิจัยที่ไม่ยอมรับสมมติฐาน จำนวน 6 ข้อ ได้แก่

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกเพศชาย จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกเพศหญิง

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มี
อายุน้อย

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่า
สมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกที่มีรายได้มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิก
ที่มีรายได้น้อย

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก จะมี
ส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย

สมมติฐานที่ 8 สมาชิกที่มีทัศนคติ ที่ดีต่อสหกรณ์จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์
มากกว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาในเรื่องความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก พบว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในระดับปานกลาง และยังมีสมาชิกอีกส่วนหนึ่ง ที่มีความรู้ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในบางเรื่อง อาทิเช่น ในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิของสมาชิกที่พึงมีต่อสหกรณ์ เงินเฉลี่ยคืนที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ การให้ผู้อื่น ไปใช้สิทธิออกเสียงแทนในที่ประชุม และบุคคลที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ เป็นต้น แต่ เนื่องจากความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมสหกรณ์ จึงเห็นว่า สหกรณ์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการให้การ ศึกษาอบรมแก่สมาชิกให้เพิ่มมากขึ้น โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม ซึ่งอาจจะเป็น ศูนย์ฝึกอบรมสหกรณ์ หรือสหกรณ์อำเภอ จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์แก่สมาชิกโดยตรง อย่างสม่ำเสมอ หรืออาจให้ความรู้แก่ประธานกลุ่ม คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการก่อน จากนั้นจึงให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมแล้วไปให้ความรู้ ความเข้าใจแก่สมาชิกอีกครั้งหนึ่ง โดยเน้นให้ สมาชิกได้เห็นถึงความสำคัญในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

2. จากการศึกษา พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีทัศนคติในระดับปานกลางต่อสหกรณ์ทั้งในด้านบุคคล ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งหากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ต่อไปอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ จึงเห็นว่าสหกรณ์ควรเร่งประชาสัมพันธ์หรือประชุมชี้แจงให้สมาชิกได้เข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้น เช่น ในเรื่องของจำนวนเงินที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืม และการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก เป็นต้น นอกจากนี้ควรเน้นให้เห็นถึงประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกด้านเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจ และเพิ่มความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับสมาชิกมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะทำได้โดยการจัดให้มีการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกเป็นประจำทุกปี และประชุมชี้แจงในที่ประชุมกลุ่มสมาชิกให้บ่อยครั้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้สหกรณ์ควรแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกยิ่งขึ้น

3. การมีส่วนร่วมในการประชุมของสหกรณ์ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญต่อการเข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีทัศนคติที่ดีมากต่อความรู้ ความเข้าใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมดังกล่าว แต่ในขณะเดียวกันในด้านของการใช้สิทธิออกเสียงและแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในที่ประชุมค่อนข้างน้อย โดยนาน ๆ ครั้ง สมาชิกจึงจะแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมสักครั้ง นอกจากนี้ยังมีสมาชิกอีกส่วนหนึ่งที่ไม่เคยแสดงความคิดเห็นใด ๆ ในที่ประชุมเลย เมื่อสมาชิกไม่แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมก็ทำให้ข้อมูลทั้งในด้านปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ได้รับย่อมไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถนำไปประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้สอดคล้องและสนองตอบความต้องการของสมาชิกได้เท่าที่ควร จึงเห็นว่า สหกรณ์จำเป็นต้องเร่งรณรงค์เพื่อให้สมาชิกเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ โดยการให้สมาชิกระดมสมอง เพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันให้มากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อสมาชิกจะได้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตน และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากยิ่งขึ้น

4. ในการดำเนินธุรกิจรวมซื้อของสหกรณ์ พบว่าสมาชิกมีส่วนร่วมในการซื้อสินค้าจากแผนกวัสดุการเกษตร และแผนกซูปเปอร์มาร์เก็ตของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์พอสมควร แต่การจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิง และล้อเส้นของแผนกปั้มน้ำมันสหกรณ์ ปรากฏว่า สมาชิกใช้บริการด้านนี้ยังไม่มากเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการที่ยังมีสมาชิกอีกประมาณร้อยละ 28.86 ไม่ได้ใช้บริการด้านน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์เลย ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง โดยสมาชิกเหล่านั้นอ้างว่า

ไม่มียานพาหนะหรือเครื่องจักรกลที่จำเป็นต้องใช้น้ำมัน และเห็นว่าระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ ห่างไกลกันไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ โดยเหตุผลหลักส่วนหนึ่งที่สมาชิกซึ่งอยู่ห่างไกล สหกรณ์ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในธุรกิจรวมซื้อกับสหกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเครื่อง-อุปโภคบริโภค หรือน้ำมันเชื้อเพลิงก็ตาม สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความสะดวกและระยะทางในการเดินทางมาใช้บริการของสมาชิก ฉะนั้นจึงให้ข้อเสนอแนะว่า สหกรณ์ควรกระจายการให้บริการเหล่านี้ไปยังหมู่บ้าน หรือชุมชนที่อยู่ใกล้กับสมาชิกให้มากขึ้น โดยการจัดตั้งตัวแทนจำหน่าย หรือร้านค้าย่อยของสหกรณ์ในท้องถิ่นให้กระจายครอบคลุมทุกหมู่บ้าน และให้ตัวแทน หรือร้านค้าย่อยดังกล่าว จัดหาสินค้าจากสหกรณ์ ทั้งในด้านน้ำมันเชื้อเพลิง วัสดุอุปกรณ์การเกษตรและเครื่องอุปโภค บริโภค ที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายโดยให้บริการแก่สมาชิก เสมือนหนึ่งกับการใช้บริการจากสหกรณ์ สมาชิกสามารถได้รับประโยชน์หรือผลตอบแทน เช่นเดียวกับการใช้บริการที่สหกรณ์โดยตรง นอกจากนี้หากเป็นไปได้สหกรณ์อาจพิจารณาจัดตั้งสาขาสหกรณ์ขึ้นตามจุดที่เหมาะสม เพื่อขยายปริมาณธุรกิจและกระจายการให้บริการแก่สมาชิก ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

5. การดำเนินธุรกิจรวมขายและการแปรรูปผลิตผลของสหกรณ์ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ยังมีส่วนร่วมในธุรกิจด้านนี้กับสหกรณ์ค่อนข้างน้อย ดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกไม่ส่งมอบผลผลิตมาขายให้กับสหกรณ์และไม่อุดหนุนซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสหกรณ์เลย คิดเป็นร้อยละ 40.23 และ 48.98 ตามลำดับ ซึ่งดูเสมือนหนึ่งว่า สมาชิกยังไม่ได้รับประโยชน์จากการให้บริการด้านนี้จากสหกรณ์เท่าที่ควร หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ต่อไปสมาชิกอาจต้องประสบปัญหาด้านการจำหน่ายผลิตผลอย่างแน่นอน ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ในที่สุด จึงเห็นว่า สหกรณ์ควรจะต้องขี้นใจทำความเข้าใจให้สมาชิกมาใช้บริการธุรกิจรวมขายกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น โดยสหกรณ์จะต้องจ่ายเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกกระทำกับสหกรณ์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมด้วย นอกจากนี้จะต้องปรับปรุงแบบการให้บริการและอำนวยความสะดวกในการรวบรวมผลผลิตให้รวดเร็วทันกับความต้องการของสมาชิก และขยายการให้บริการรวบรวมผลผลิตการเกษตรชนิดอื่นที่สมาชิกผลิตขึ้นมาด้วย ไม่เฉพาะเจาะจงแต่เพียงข้าวเปลือกและถั่วเหลืองเท่านั้น ในด้านการดำเนินงานด้านตลาดกลางผลิตผลการเกษตร สหกรณ์ควรประชาสัมพันธ์เชิญชวน และดำเนินการด้านนี้ให้กว้างขวางแพร่หลาย และเกิดประโยชน์แก่สมาชิกมากยิ่งขึ้น

6. จากผลการวิจัย พบว่า ขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรของสมาชิก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ โดยสมาชิกสหกรณ์ที่มีที่ดินทำ

การเกษตรมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย แต่การที่จะทำให้สมาชิกขยายขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดินสำหรับใช้ในการเกษตร เพื่อที่จะส่งผลให้เกิดการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกให้มากขึ้นนั้น เป็นเรื่องที่ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะที่ดินที่มีอยู่ในเขตพื้นที่มีจำนวนจำกัด ประกอบกับในขณะที่ดินที่เหมาะสมกับการเกษตรได้ถูกปรับเปลี่ยนไปเป็นหมู่บ้านจัดสรรค่อนข้างมากแล้ว การที่จะลงทุนในการขยายขนาดที่ดินเพื่อการเกษตรก็มีต้นทุนสูง เป็นการยากที่สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะกระทำในลักษณะเช่นนี้ได้ และในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของสมาชิกนั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องขยายขนาดการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น เพื่อให้ได้รับผลผลิตที่มากขึ้นเสมอไป แต่สมาชิกสามารถเพิ่มผลผลิตได้โดยการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรแผนใหม่มาใช้ จึงเห็นว่าสหกรณ์และผู้ที่เกี่ยวข้องควรแนะนำ และส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ได้มีการปรับปรุงบำรุงที่ดินที่มีอยู่ให้มีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควบคู่ไปกับการนำเทคโนโลยีแผนใหม่เข้ามาใช้ เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตให้มากขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์เพิ่มขึ้นได้นอกจากนี้ สหกรณ์ควรดำเนินการจัดทำแปลงสาธิต เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์พันธุ์ดีที่ตลาดต้องการร่วมกันภาคเอกชน ก็จะเป็นการเสริมรายได้ให้สมาชิกอีกทางหนึ่งด้วย

7. จากผลการวิจัย พบว่าระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์โดยจะสังเกตเห็นได้ว่า สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่ยาวนานจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกยังไม่ค่อนาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเกษตรกรที่ได้สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นเวลายาวนานย่อมจะมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ของสหกรณ์ได้ดีกว่าผู้ที่เพิ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกยังไม่นาน และเมื่อสมาชิกเหล่านี้ได้ทำธุรกิจหรือเข้าร่วมกิจกรรมกับสหกรณ์มาโดยตลอด ก็จะทำให้สมาชิกเห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ในการดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้น และส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากขึ้นด้วย ยิ่งสมาชิกอยู่ในสหกรณ์ยาวนานเท่าใดย่อมสร้างความมั่นใจและความมั่นคงให้แก่สหกรณ์ได้เช่นกัน จึงให้ข้อเสนอแนะว่า คณะกรรมการดำเนินการและพนักงานสหกรณ์ ควรปรับกลยุทธ์ และรูปแบบในการบริหารงานตลอดจนการให้บริการแก่สมาชิกให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่สมาชิกให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจและความศรัทธาให้แก่สมาชิกจนทำให้สมาชิกเกิดความสำนึกในความเป็นเจ้าของสหกรณ์ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะกรณีของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น ผลการวิจัยจึงไม่อาจอธิบายให้เห็นถึงภาพรวมของสหกรณ์ทั้งหมดได้ สมควรที่จะได้มีการศึกษาในลักษณะนี้จากสหกรณ์อื่น ๆ ในแต่ละภาค โดยอาจศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ขนาดเล็กกับสหกรณ์ขนาดใหญ่ หรือสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จกับสหกรณ์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ แล้วนำผลการศึกษามาพิจารณาว่าปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างกันในการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

นอกจากนี้ ควรจะได้มีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ เช่น ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ในรูปของเงินปันผลตามหุ้น เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ และประโยชน์ทางด้านสังคม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กานดา พูนลาภทวี.2530. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : พิลิกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์.

กรมพัฒนาชุมชน.2519. รายงานการวิจัยโครงการสารภี ตำบลชัยมุง อำเภอสารภี จังหวัด เชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

กรมส่งเสริมสหกรณ์.2532. คู่มือการสอนวิชาการสหกรณ์ในโรงเรียน. กส.38. กรุงเทพมหานคร : กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์.

เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา.2531. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม ต่าง ๆ ของสหกรณ์. สงขลา : ภาควิชาพัฒนาการเกษตร, คณะทรัพยากรธรรมชาติ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ไกรสิทธิ์ ชัยพรหม.2536. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

จิตตินร ไชยมัน.2526. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของสหกรณ์การเกษตร วารินชำราบ จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิรพรรณ กาญจนจิตรา.2523. รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของการ เป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : สหบุรุษสาส์นการพิมพ์.

จรีพร อึ้งเจริญวัฒนา.2524. ความรู้และทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด บุรีรัมย์. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ช่อมนี สุกันธิน.2534. พฤติกรรมของสมาชิกที่มีต่อความสำเร็จของชุมนุมสหกรณ์การเกษตร ฉะเชิงเทรา จำกัด จังหวัดฉะเชิงเทรา. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบัน เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

ติน ปรัชญพฤทธิ์.2535. "ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม" เอกสารการสอนวิชา ผลิตกรรม
มนุษย์ในองค์กร. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ถวิล เลิศประเสริฐ.2528.วิสาทกิจสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย.

ธานี พัทธ์ผล.2536. การมีส่วนร่วมของสมาชิกกับผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ในภาค
เกษตรของไทย. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์.

นรินทร์ จงวุฒิเวศน์.2527. รายงานการประชุม เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน นโยบายและ
กลวิธี, 10-12 กุมภาพันธ์ 2527. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.

นำชัย ทุนผล.2529 ก. การตอบสนองของประชาชนที่มีผลต่อโครงการพัฒนาผู้นำท้องถิ่นระยะ
ที่ 2 (2526-2529). (รายงานการวิจัย) เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร,
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

_____.2529 ข. การพัฒนาชุมชน : หลักและยุทธวิธี. เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริม
การเกษตร, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

_____.2531. วิธีเตรียมโครงการวิจัย. เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร,
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

บุญชม ศรีสะอาด.2535. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุวิริยาสาส์น.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์.2527. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาศึกษาศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง.2524. วิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงราย จำกัด
จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประจักษ์ สีหราช.2534. การมีส่วนร่วมของนักเรียนที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา (เฉพาะกรณีจังหวัดน่าน). เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

ประยงค์ สายประเสริฐ.2537. การจัดการสหกรณ์ ของเกษตรกรผู้ถือครองที่ดินขนาดเล็ก. เชียงใหม่ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

ปรีชญา เวสารัชช.2528. แนวทางบางประการในการพิจารณาปัญหาของการพัฒนาชนบทไทย. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (อวดสำเนา)

ปิยะพร บุญเพ็ญ.2531. ความรู้ ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรของสตรีชนบท : ศึกษากรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองสวรรค์ จำกัด. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรศักดิ์ โพธิ์มงคล.2538. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกสตรี สหกรณ์การเกษตรเมืองลำปาง จำกัด จังหวัดลำปาง. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

พรศักดิ์ นัชรพจนานกรณ์.2530. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด จังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ไพบูลย์ อินทรวีชา.2515. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ.

ไพรัตน์ เดชะรินทร์.2532. ชนบทไทย : การเปลี่ยนแปลงในอนาคตภายหลังการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : พี.เอ.ลิฟวิ่ง.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.2528. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ยาใจ ไวยาบาส.2529. ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ประสบ
ความสำเร็จระดับสูงในจังหวัดภาคกลาง. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี.2526. การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ห้างหุ้นส่วน จำกัด ไทยอนุเคราะห์ไทย.

เรืองศักดิ์ สุททาทิน.2525. คู่มือการสอนวิชาสหกรณ์ในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ศิริวรรณ วงศ์สมบัติ.2533. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรใน
อำเภอสันทราย และอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด.2538. รายงานกิจการประจำปี 2537. อำเภอสันป่าตอง,
เชียงใหม่.

สุภาพ ยาวิชัย.2534. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสตรีสหกรณ์การเกษตร :
ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองน่าน จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดน่าน.
เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.2538. สถิติการเกษตรของ
ประเทศไทยปีการเพาะปลูก 2537/38. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สถิติการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.

อำนาจ ชีระวนิช.2527. สหกรณ์การเกษตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา
กรมศาสนา.

อำนาจ อนันตชัย.2527. เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาชนบท หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

Yamane, Taro.1973. Statistics : An Inductory Analysis. Third Edition,
Tokyo : Harper International Edition.

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เลขที่.....

เรื่อง

[] [] [] []

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มที่.....

เลขทะเบียนที่.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก

คำชี้แจง ให้เติมข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมายกากบาท (x)

ในช่อง [] ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

[] 1. ชาย

[] 2. หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

[] 1. ประถมศึกษา ป.1-ป.6 [] 2. มัธยมศึกษา ม.1-ม.6

[] 3. อาชีวศึกษา ปวช. ปวส. [] 4. ปริญญาตรี

หรืออนุปริญญา

[] 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ขนาดเนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร.....ไร่

แยกเป็น

[] 1. ที่ดินของตนเอง.....ไร่

[] 2. ที่ดินเช่าจากผู้อื่น.....ไร่

[] 3. ที่ดินที่ผู้อื่นให้ใช้ทำประโยชน์.....ไร่

5. รายได้ของครอบครัวในรอบปีที่ผ่านมา (ม.ค-ธ.ค 38).....บาท

แยกเป็น

[] 1. รายได้จากการปลูกพืช.....บาท

[] 2. รายได้จากการเลี้ยงสัตว์.....บาท

[] 3. รายได้อื่นนอกเหนือจากการเกษตร.....บาท

6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์.....ปี

เฉพาะเจ้าหน้าที่

[]

[] []

[]

[] []

[] []

[] []

[] []

[] [] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] [] []

[] [] []

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงใน [] หน้าข้อที่ท่าน

เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ท่านทราบหรือไม่ว่าสหกรณ์คืออะไร

[]

- [] 1. องค์กรที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร
- [] 2. องค์กรที่ประชาชนรวมตัวกันทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกเพื่อหากำไรมาแบ่งปันกัน
- [] 3. องค์กรที่ประชาชนร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินธุรกิจช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- [] 4. องค์กรของเอกชนที่รวมทุนกันทำธุรกิจเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

2. ท่านเข้าใจว่าสหกรณ์เป็นของใคร

[]

- [] 1. รัฐบาลโดยมีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบในการแนะนำส่งเสริม
- [] 2. คณะกรรมการการดำเนินการ ซึ่งเป็นผู้บริหารงานแทนสมาชิก
- [] 3. ผู้จัดการ พนักงาน และสมาชิกที่ร่วมกันจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นมา
- [] 4. สมาชิก ซึ่งถือหุ้นไว้ในสหกรณ์เท่านั้น

3. ท่านทราบหรือไม่ว่าสหกรณ์การเกษตรมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอย่างไร

[]

- [] 1. รับฝากเงินจากบุคคลทั่วไป
- [] 2. จัดหาทุนให้เกษตรกรทั่วไปกู้ยืมไปประกอบอาชีพ หรือการใช้จ่ายที่จำเป็น
- [] 3. เพื่อให้สมาชิกมีการรวมกันซื้อ รวมกันขาย และรวมกันให้บริการในสหกรณ์
- [] 4. เพื่อแสวงหากำไรสูงสุดจากการทำธุรกิจ และนำมาแบ่งปันกันในหมู่สมาชิก

4. บุคคลประเภทใดที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้

[]

- [] 1. มีฐานะยากจน ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองแต่รับจ้างทำการเกษตร
- [] 2. เป็นเกษตรกรที่มีความซื่อสัตย์และซื่อสัตย์
- [] 3. เป็นเจ้าของที่ดินแต่ไม่ได้ทำการเกษตร
- [] 4. เป็นบุคคลประเภทใดก็ได้

5. การจัดตั้งสหกรณ์มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างไร []
- ☐ 1. มุ่งรวมทุนมาดำเนินการธุรกิจร่วมกัน
 - ☐ 2. มุ่งรวมคนเพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - ☐ 3. มุ่งทำธุรกิจแสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน
 - ☐ 4. มุ่งรวมทุนมาดำเนินการธุรกิจมากกว่าการรวมคน
6. สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมอย่างไร []
- ☐ 1. ออกเสียงได้คนละ 1 เสียง
 - ☐ 2. ออกเสียงได้ตามจำนวนหุ้นที่ถือในสหกรณ์
 - ☐ 3. ออกเสียงได้ตามปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์
 - ☐ 4. ออกเสียงได้ตามสัดส่วนของการลงทุนในสหกรณ์
7. สมาชิกสามารถมอบหมายให้คนอื่น ไปออกเสียงแทนในที่ประชุมได้หรือไม่ []
- ☐ 1. ได้ ถ้ามีการมอบหมายเป็นหนังสือโดยถูกต้อง
 - ☐ 2. ได้ ถ้าที่ประชุมนั้นยินยอม
 - ☐ 3. ไม่ได้ เพราะผิดหลักสหกรณ์
 - ☐ 4. ไม่ได้ เพราะข้อบังคับไม่อนุญาต
8. เมื่อสหกรณ์มีกำไร ท่านทราบหรือไม่ว่า กำไรเหล่านั้นเป็นของใคร []
- ☐ 1. คณะกรรมการดำเนินการ
 - ☐ 2. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์
 - ☐ 3. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์
 - ☐ 4. สมาชิกสหกรณ์
9. เงินปันผลตามหุ้นที่ท่านได้รับจากสหกรณ์ขึ้นอยู่กับอะไร []
- ☐ 1. ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์
 - ☐ 2. ปริมาณหุ้นที่สมาชิกถือในสหกรณ์
 - ☐ 3. ปริมาณธุรกิจที่สมาชิกกระทำกับสหกรณ์
 - ☐ 4. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์
10. เงินเฉลี่ยคืนที่ท่านได้รับจากสหกรณ์ขึ้นอยู่กับอะไร []
- ☐ 1. จำนวนเงินที่กู้ยืมจากสหกรณ์
 - ☐ 2. ปริมาณหุ้นที่สมาชิกถือในสหกรณ์
 - ☐ 3. ปริมาณธุรกิจที่สมาชิกกระทำกับสหกรณ์
 - ☐ 4. ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์

11. คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ได้มาโดยวิธีใด []
- ☐ 1. การรับสมัครสอบคัดเลือกจากสมาชิก
 - ☐ 2. การเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก
 - ☐ 3. การแต่งตั้งจากกรมส่งเสริมสหกรณ์
 - ☐ 4. การแต่งตั้งจากนายทะเบียนสหกรณ์
12. บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จคือใคร []
- ☐ 1. สมาชิกสหกรณ์
 - ☐ 2. คณะกรรมการดำเนินการ
 - ☐ 3. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์
 - ☐ 4. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์
13. ท่านคิดว่าข้อใดที่ระบุไว้ เป็นสิทธิของสมาชิกที่พึงมีต่อสหกรณ์ []
- ☐ 1. สิทธิในการถือหุ้นโดยไม่จำกัดจำนวน
 - ☐ 2. สิทธิได้รับบริการจากสหกรณ์พิเศษกว่าสมาชิกคนอื่น
 - ☐ 3. สิทธิในการเลือกและได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการ
 - ☐ 4. สิทธิในการคัดเลือกหรือจัดจ้างพนักงานสหกรณ์
14. ท่านคิดว่าข้อใดที่ระบุไว้ ไม่ใช่หน้าที่ของสมาชิกที่พึงกระทำต่อสหกรณ์ []
- ☐ 1. อุดหนุนหรือทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
 - ☐ 2. ร่วมมือปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายของสหกรณ์
 - ☐ 3. คัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นผู้จัดการสหกรณ์
 - ☐ 4. เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเข้าไปบริหารงานสหกรณ์
15. ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์คืออะไร []
- ☐ 1. ได้ใช้บริการธุรกิจต่าง ๆ จากสหกรณ์
 - ☐ 2. ได้รับเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืน
 - ☐ 3. ได้รับคำแนะนำ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ
 - ☐ 4. ถูกทุกข้อ

ตอนที่ 3 ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน

ทศนคติ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1. การประชุมสหกรณ์ในแต่ละครั้ง ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจ และได้รับประโยชน์จากการประชุมเพียงใด						[]
2. ปริมาณการถือหุ้นประจำปี และการถือหุ้นตามส่วนแบ่งเงินกู้ตามที่สหกรณ์กำหนดมีความเหมาะสมอย่างไร						[]
3. การฝากเงินกับสหกรณ์มีความมั่นคงเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์						[]
4. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากทุกประเภทของสหกรณ์น่าพอใจเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์						[]
5. จำนวนเงินที่สหกรณ์ให้กู้ยืมเพียงพอกับความต้องการของสมาชิกเพียงใด						[]
6. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์คิดต่อสมาชิกอยู่ในอัตราที่เหมาะสมเพียงใด						[]
7. สินค้าที่สหกรณ์จัดหามาจำหน่ายเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกเพียงใด						[]
8. ราคาสินค้าที่สหกรณ์จำหน่ายเหมาะสมและยุติธรรมเพียงใด						[]
9. การรวบรวมผลิตผลและการแปรรูปของสหกรณ์เป็นที่น่าพอใจเพียงใด						[]
10. สหกรณ์ให้การส่งเสริมและสวัสดิการแก่สมาชิกอย่างเหมาะสมเพียงใด						[]

ทัศนคติ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
11. อัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่สหกรณ์จัดสรรให้แก่สมาชิกมีความเหมาะสมและเป็นธรรมอย่างไร						[]
12. การดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการในฐานะตัวแทนของสมาชิกเป็นที่น่าพอใจเพียงใด						[]
13. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นที่พอใจของสมาชิกเพียงใด						[]
14. ท่านพอใจต่อระเบียบ ข้อบังคับและมติต่าง ๆ ของสหกรณ์เพียงใด						[]
15. การเป็นสมาชิกสหกรณ์ ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้นอย่างไร						[]

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่อง [] ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์อย่างน้อยเพียงใด []
- [] 1. เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์จัดประชุม [] [] [] [] []
- [] 2. เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง
- [] 3. เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง
- [] 4. ไม่เคยเข้าร่วมประชุมเลย เพราะ
- [] 4.1 ติดธุระอื่นที่จำเป็น
- [] 4.2 ป่วย
- [] 4.3 คิดว่าเข้าร่วมประชุมแล้วไม่ได้ประโยชน์
- [] 4.4 อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ในกรณีที่ท่านเข้าร่วมประชุม ท่านได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมหรือไม่ []
- [] 1. แสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่มีการประชุม
- [] 2. แสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง
- [] 3. นาน ๆ ครั้งจึงจะได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น
- [] 4. ไม่เคยแสดงความคิดเห็นใด ๆ เลย
3. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านได้ถือหุ้นเพิ่มในสหกรณ์หรือไม่ []
- [] 1. ถือหุ้นเพิ่มทั้งตามส่วนแบ่ง เงินกู้และหุ้นประจำปีตามที่สหกรณ์กำหนด
- [] 2. ถือหุ้นประจำปีเพิ่มตามที่สหกรณ์กำหนด
- [] 3. ถือหุ้นเพิ่มเฉพาะตามส่วนแบ่งเงินกู้เท่านั้น
- [] 4. ไม่ได้ถือหุ้นเพิ่มเลย
4. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านฝากเงินไว้กับสหกรณ์หรือไม่ []
- [] 1. ฝากทุกประเภททั้งประเภทออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษ และสัจจะ-ออมทรัพย์ [] [] [] [] [] []
- [] 2. ฝากเฉพาะเงินฝากสัจจะออมทรัพย์ และออมทรัพย์ หรือออมทรัพย์พิเศษ เพียง 2 ประเภท
- [] 3. ฝากเฉพาะเงินฝากสัจจะออมทรัพย์เท่านั้น
- [] 4. ไม่ฝากเงินกับสหกรณ์เลย เพราะ
- [] 4.1 ไม่มีเงินเหลือฝาก
- [] 4.2 เก็บสะสมเงินไว้ที่บ้าน
- [] 4.3 กลัวว่าจะถอนเงินยาก
- [] 4.4 สถาบันการเงินอื่นให้บริการดีกว่าสหกรณ์
- [] 4.5 กลัวว่าสหกรณ์จะไม่ให้กู้เงินหรือนำเงินฝากไปหักชำระหนี้เงินกู้
- [] 4.6 อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านกู้เงินจากสหกรณ์บ้างหรือไม่ []
- [] 1. กู้ทุกประเภททั้งเงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว
- [] 2. กู้เฉพาะเงินกู้ระยะสั้น และระยะปานกลาง หรือระยะยาว รวม 2 ประเภท

- ☐ ☐ 3. กู้เฉพาะเงินกู้ระยะสั้น หรือระยะปานกลาง หรือระยะยาว
เพียงอย่างเดียวเท่านั้น
- ☐ ☐ 4. ไม่กู้เลย
6. ในปีที่ผ่านมา เมื่อถึงกำหนดชำระคืนเงินกู้ต่อสหกรณ์ ท่านส่งชำระหนี้ได้เพียงใด ☐
- ☐ ☐ 1. ส่งชำระได้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
- ☐ ☐ 2. ส่งชำระต้นเงินและดอกเบี้ยบางส่วน
- ☐ ☐ 3. ส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยเงินกู้
- ☐ ☐ 4. ไม่ส่งชำระหนี้เลย เพราะ
- ☐ ☐ 4.1 พืชผลเสียหาย
- ☐ ☐ 4.2 ใช้จ่ายบริโภคในครัวเรือนจนหมด
- ☐ ☐ 4.3 มีเงินแต่ไม่อยากส่งเพราะกลัวได้เงินกู้ล่าช้า
- ☐ ☐ 4.4 ดอกเบี้ยเงินกู้อาจนำไปหมุนใช้เพื่อการอื่นก่อน
- ☐ ☐ 4.5 อื่น ๆ (ระบุ).....
7. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากสหกรณ์ หรือไม่ ☐
- ☐ ☐ 1. ซื้อเกือบทุกอย่างที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย หากไม่มีจึงไปซื้อจากที่อื่น ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
- ☐ ☐ 2. ซื้อเฉพาะปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และอุปกรณ์ในการเกษตรเพียง
บางอย่าง
- ☐ ☐ 3. ซื้อเฉพาะปุ๋ย หรือยาปราบศัตรูพืช หรือสินค้าเบ็ดเตล็ดทั่วไป
อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
- ☐ ☐ 4. ไม่ซื้อเลย เพราะ
- ☐ ☐ 4.1 สหกรณ์ไม่มีสินค้าที่ต้องการ
- ☐ ☐ 4.2 ราคาสินค้าของสหกรณ์สูงกว่าร้านค้าทั่วไป
- ☐ ☐ 4.3 คุณภาพสินค้าของสหกรณ์ต่ำกว่าร้านค้าทั่วไป
- ☐ ☐ 4.4 การบริการของสหกรณ์ไม่สะดวกรวดเร็วเหมือนร้านค้า
ทั่วไป
- ☐ ☐ 4.5 อื่น ๆ (ระบุ).....
8. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคแผนกซูเปอร์มาร์เก็ตของสหกรณ์
หรือไม่ ☐
- ☐ ☐ 1. ซื้อเกือบทุกแผนกที่เปิดจำหน่ายในร้านค้าสหกรณ์ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
- ☐ ☐ 2. ซื้อเฉพาะสินค้าในส่วนของซูเปอร์มาร์เก็ต และสินค้าอื่นบางอย่าง

☐ 3. ซื้อเฉพาะสินค้าเบ็ดเตล็ดทั่วไป

☐ 4. ไม่ซื้อเลย เพราะ

☐ 4.1 ไม่มีสินค้าให้เลือกมากชนิดเหมือนร้านค้าทั่วไป

☐ 4.2 การบริการของสหกรณ์ไม่ดีเหมือนร้านค้าทั่วไป

☐ 4.3 ราคาสินค้าของสหกรณ์ไม่แตกต่างกับร้านค้าทั่วไป

☐ 4.4 ระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกันไม่สะดวกในการเดินทางมาซื้อ

☐ 4.5 อื่น ๆ (ระบุ)

9. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านใช้บริการน้ำมันและหล่อลื่นจากแผนกปัมน้ำมันของสหกรณ์หรือไม่

☐

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

☐ 1. ใช้บริการน้ำมันเกือบทุกชนิดที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย

☐ 2. ใช้บริการเฉพาะน้ำมันดีเซล และน้ำมันอื่น ๆ บางอย่าง

☐ 3. ใช้บริการน้ำมันชนิดใดชนิดหนึ่งเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

☐ 4. ไม่ใช้บริการเลย เพราะ

☐ 4.1 ไม่มียานพาหนะหรือเครื่องจักรกลที่จำเป็นต้องใช้น้ำมัน

☐ 4.2 การบริการของสหกรณ์ไม่ดีเหมือนกับสถานบริการน้ำมันทั่วไป

☐ 4.3 สหกรณ์ไม่มีบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนกับสถานบริการน้ำมันทั่วไป

☐ 4.4 ระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกันไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ

☐ 4.5 อื่น ๆ (ระบุ)

10. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านขายผลผลิตทางการเกษตรให้สหกรณ์หรือไม่

☐

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

☐ 1. ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลืองที่ผลิตได้ทั้งหมดให้กับสหกรณ์หลังจากเก็บไว้บริโภคและทำพันธุ์แล้ว

☐ 2. ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลืองที่ผลิตได้บางส่วนให้กับสหกรณ์

☐ 3. ขายเฉพาะข้าวเปลือกหรือถั่วเหลืองที่ผลิตได้เพียงอย่างเดียว

☐ 4. ไม่ขายให้กับสหกรณ์เลย เพราะ

☐ 4.1 ไม่มีผลผลิตเหลือขายให้สหกรณ์

- ☐ 4.2 มีพ่อค้าท้องถิ่นมารับซื้อถึงบ้าน
- ☐ 4.3 สหกรณ์เปิดรับซื้อล่าช้ากว่าพ่อค้า
- ☐ 4.4 กลัวสหกรณ์หักชำระหนี้เมื่อนำผลผลิตมาขายให้สหกรณ์
- ☐ 4.5 อื่น ๆ (ระบุ).....
11. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านซื้อข้าวสารและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากโรงสีสหกรณ์หรือไม่ ☐
- ☐ 1. ซื้อเป็นประจำทุกเดือน ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
- ☐ 2. ซื้อบ่อยครั้ง
- ☐ 3. นาน ๆ ครั้งจึงจะมาซื้อ
- ☐ 4. ไม่ซื้อเลย เพราะ
- ☐ 4.1 มีข้าวเก็บไว้บริโภคในครัวเรือนแล้ว
- ☐ 4.2 ราคาข้าวสารของสหกรณ์สูงกว่าร้านค้าทั่วไป
- ☐ 4.3 ซื้อข้าวสารจากร้านค้าในท้องถิ่นสะดวกกว่า
- ☐ 4.4 สหกรณ์ไม่จ่ายเงินสดในธุรกิจนี้
- ☐ 4.5 อื่น ๆ (ระบุ).....
12. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านส่งเงินบริจาคร่วมสมทบกองทุนสวัสดิการสังคมของสหกรณ์หรือไม่ ☐
- ☐ 1. ส่งเป็นประจำทุกครั้งที่เมื่อสหกรณ์เรียกเก็บ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
- ☐ 2. ชาดการส่งเงินเป็นบางครั้ง
- ☐ 3. ชาดการส่งเงินบ่อยครั้ง
- ☐ 4. ไม่ส่งเงินบริจาคสมทบกองทุนเลย เพราะ
- ☐ 4.1 ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เพราะไม่มีเงินบริจาค
- ☐ 4.2 ใช้บริการด้านสวัสดิการจากที่อื่นแล้ว
- ☐ 4.3 คิดว่าไม่ได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุน
- ☐ 4.4 การให้บริการของสหกรณ์ไม่ดีเหมือนกับที่อื่น
- ☐ 4.5 อื่น ๆ (ระบุ).....

ภาคผนวก ข

ระเบียบสวัสดิการสังคมของสหกรณ์

ระเบียบ สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

ว่าด้วยสวัสดิการสังคม

พ.ศ. 2532

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 4 และข้อ 24 ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่ 9 วันที่ 16 มีนาคม 2532 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยสวัสดิการสังคม โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ว่าด้วยสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2532"

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2532 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้สหกรณ์จัดให้มีบัญชีทุนด้านสวัสดิการสังคมไว้ในสหกรณ์หรือธนาคารอีกบัญชีหนึ่งต่างหาก บัญชีเลขที่.....

ข้อ 4. เงินที่จะนำเข้าบัญชีเงินทุนนี้ คือ

4.1 เงินที่สหกรณ์จัดสรรในที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับ 10(4)

4.2 เงินอุดหนุน เงินบริจาค เงินช่วยเหลือ หรือเงินอื่นใดที่รับจากองค์การหรือสถาบันทั้งในและต่างประเทศ

4.3 เงินรายได้อื่น ๆ

ข้อ 5. ทุนนี้จะใช้จ่ายได้แก่เพื่อส่งเสริมสวัสดิการสังคมในหมู่สมาชิกและครอบครัว และวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

5.1 จัดบริการสาธารณประโยชน์ สร้างบ่อน้ำ สร้างและซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ

5.2 จัดสรรเพื่อดำเนินการตามเงื่อนไขและเจตนารมณ์ของผู้อุดหนุนหรือผู้บริจาค

5.3 ส่งเสริมสุขภาพอนามัย ส่งเสริมการกีฬา และจัดบริเวณหมู่บ้านให้ถูกสุขลักษณะ

5.4 ช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัวที่ประสบภัยธรรมชาติ หรืออัคคีภัย และภัยอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ให้สหกรณ์

ข้อ 6. ในกรณีเงินทุนที่ได้รับจาก ข้อ 4 หากเจ้าของทุนได้กำหนดเงื่อนไขหรือเจตนารมณ์ใด ๆ ไว้เป็นหนังสือก็ให้ออเงินและเจตนารมณ์เป็นส่วนหนึ่งของระเบียบนี้

ข้อ 7. ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ ชุดหนึ่ง 3-5 คน เพื่อรับผิดชอบและดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติ หลักเกณฑ์การดำเนินงาน โดยให้สอดคล้องกับข้อบังคับ ระเบียบ เงื่อนไข หรือเจตนารมณ์ตาม ข้อ 6 และ รายงานให้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ทราบ

ข้อ 9. คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินหรือมอบอำนาจให้ กรรมการดำเนินการผู้ใดผู้หนึ่งมีอำนาจการจ่ายเงินตามความเหมาะสมและความจำเป็น แต่จะต้อง ไม่เกินวงเงินครั้งละ 5,000 บาท

ข้อ 10. เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินแล้วก็ให้ผู้จัดการ หรือพนักงานที่ได้รับ มอบหมายจากผู้จัดการเบิกจ่ายได้

ข้อ 11. การเก็บรักษา หลักฐานทางการเงิน ทางบัญชี ควรตรวจสอบให้เป็นไปตาม ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินสดของสหกรณ์

ข้อ 12. ให้สหกรณ์จัดทำบัญชีว่าด้วยเงินทุนด้านสวัสดิการสังคมแยกไว้โดยเฉพาะ และให้มีการปิดบัญชีปีละครั้ง โดยให้ถึรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์เป็นหลัก

ข้อ 13 ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้ ให้หาหรือเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมสหกรณ์ หรือเจ้าของพื้นที่ให้การสนับสนุนพื้นที่

ข้อ 14. กรณีที่สมาชิกได้รับความเสียหายตามข้อ 5.4 และประสงค์จะขอความช่วยเหลือก็ให้สมาชิกผู้นั้นทำหนังสือเสนอคณะกรรมการ (หากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตาม ข้อ 7) พร้อมด้วยหลักฐานประกอบ (หากมี) เพื่อเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา

ข้อ 15. ห้ามมิให้คณะกรรมการดำเนินการจ่ายเงินทุนนั้นนอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์ ตามข้อ 5 หากมีการจ่ายเงินผิดวัตถุประสงค์ คณะกรรมการดำเนินการผู้สั่งจ่ายต้องรับผิดชอบ ชดใช้คืนสหกรณ์ทั้งหมด

ประกาศ ณ วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2532

สนั่น ไชยนิเวศน์

(นายสนั่น ไชยนิเวศน์)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

ว่าด้วยสวัสดิการสังคม

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2534

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับข้อ 4 ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ 16 ครั้งที่ 18 วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 ได้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยสวัสดิการสังคม โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ดังต่อไปนี้

ให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในข้อ 5 และเพิ่มข้อความในข้อ 6 โดยเลื่อน 6-12 เดิมเป็นข้อ 7-13 ตามลำดับ พร้อมทั้งให้ยกเลิกข้อความในข้อ 13 ของระเบียบว่าด้วยสวัสดิการสังคมซึ่งกำหนดไว้เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2532 โดยให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 5. ทุนนี้จะใช้จ่ายได้เพื่อส่งเสริมสวัสดิการสังคมในหมู่สมาชิกและครอบครัวตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 5.1 จัดสรรเพื่อดำเนินการตามเงื่อนไขและเจตนารมณ์ของผู้ถือหุ้นหรือบริจาด
- 5.2 ช่วยเหลือครอบครัวเมื่อถึงแก่กรรม
- 5.3 ช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัวที่ประสบภัยธรรมชาติหรืออัคคีภัยและภัยอื่น ๆ ตลอดจนการเจ็บป่วยเนื่องจากอุบัติเหตุหน้าที่ให้สหกรณ์
- 5.4 ช่วยเหลือสมาชิกเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล (ยกเว้นผู้มีสิทธิได้รับค่ารักษาจากทางราชการ หรือหน่วยงานอื่นให้เบิกจากหน่วยงานนั้น)

ข้อ 6. เงินทุนนี้จะจ่ายได้ตามที่พิจารณาแล้วดังต่อไปนี้

- 6.1 จ่ายช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรมตามระเบียบว่าด้วยเงินบริจาดเพื่อช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรม พ.ศ. 2534
- 6.2 จ่ายช่วยเหลือสมาชิกเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล เฉพาะผู้ที่เข้าพักรักษาในโรงพยาบาลโดยให้ได้รับค่ารักษาพยาบาลครึ่งหนึ่งของค่ารักษาพยาบาล แต่ไม่เกินคนละ 1,000 บาท ต่อคน ต่อปี สำหรับผู้ที่เจ็บป่วยจากการอุบัติเหตุหน้าที่ให้สหกรณ์ ให้ได้รับค่ารักษาพยาบาลไม่เกินคนละ 2,000 บาท ต่อคน ต่อปี โดยถือปีการเงินของสหกรณ์เป็นหลัก

ประกาศ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2534

สุทัศน์ หน่อตัน

(นายสุทัศน์ หน่อตัน)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด
ว่าด้วยเงินบริจาคเพื่อช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรม

พ.ศ. 2539

อาศัยตามอำนาจในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 4 ข้อ 24 และระเบียบ ว่าด้วยสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2534 ข้อ 9 ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ 22 ครั้งที่ 8 วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2539 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยเงินบริจาค เพื่อช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรม ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด" ว่าด้วยเงินบริจาคเพื่อช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรม

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2539 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ผู้ประสงค์บริจาคเงินตามระเบียบ เรียกว่า "สมาชิก" ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 3.1 ต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด หรือคู่สมรส
- 3.2 ต้องเป็นพนักงานสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด หรือคู่สมรส
- 3.3 ต้องบรรลุนิติภาวะและอายุไม่เกิน 60 ปี ในวันสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- 3.4 ต้องมีสุขภาพที่สมบูรณ์ในวันสมัคร ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือเป็นโรคเรื้อรังจนรักษาไม่หาย ต้องมีความประพฤติและยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ
- 3.5 ต้องบริจาคเงินเข้าเป็นทุนสวัสดิการสังคม เพื่อช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรมล่วงหน้าไว้ก่อน รายละเอียด 50 บาท ถ้ามีสมาชิกถึงแก่กรรมน้อยหรือมากกว่า 6 ศพ สมาชิกต้องบริจาคเพิ่มหรือลดเท่าที่เป็นจริง
- 3.6 ผู้บริจาคเงินตามระเบียบนี้ จะเป็นสมาชิกสมบูรณ์ต่อเมื่อได้เสียค่าสมัครจำนวน 70 บาท และบริจาคเงินเข้าทุนสวัสดิการสังคมเพื่อช่วยเหลือครอบครัวของสมาชิกที่ถึงแก่กรรมตามข้อ 3.5 คู่สมรสของสมาชิกต้องยื่นใบสมัครพร้อมทะเบียนสมรส
- 3.7 ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคม ต้องระบุชื่อผู้รับเงินช่วยเหลือให้ชัดเจน ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงต้องแจ้งพนักงานโดยมิชักช้า
- 3.8 ผู้สมัครเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคม จะต้องมียะเวลากการเป็นสมาชิกครบ 60 วัน นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด มีมติเข้ารับเป็นสมาชิก จึงจะมีสิทธิรับเงินช่วยเหลือศพ

3.9 ผู้สมัครเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคม จะต้องไม่ใช่ผู้เคยถูกให้ออก หรือ
ลาออกจากสมาชิกสวัสดิการสังคม ของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง
จำกัด มาก่อน

ข้อ 4. เมื่อสมาชิกสวัสดิการสังคมถึงแก่กรรม สมาชิกสวัสดิการฯ ทุกคนต้องบริจาค
เงินช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรมนั้นรายละ 5 บาท โดยยินยอมให้หักจากเงิน ข้อ 3.5
การยื่นขอรับเงินบริจาคให้ยื่นต่อประธานกลุ่มที่สังกัดอยู่ เพื่อให้ประธานกลุ่มได้สอบสวนพร้อม
หลักฐานการถึงแก่กรรมและรับรองแล้ว จึงยื่นเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการ

ข้อ 5. เงินที่ได้รับบริจาคสมาชิกตามข้อ 4 ให้หักไว้ร้อยละ 8 เพื่อสมทบเข้าบัญชีทุน
สวัสดิการสังคมของสหกรณ์ ตามระเบียบว่าด้วยสวัสดิการสังคม ส่วนที่เหลือมอบให้ผู้มีสิทธิรับเงิน
ช่วยเหลือตามข้อ 3.7

ข้อ 6. เงินที่เหลือ ก่อนจะมอบให้ผู้มีสิทธิรับเงินไป จะต้องนำมาหักชำระหนี้สินของ
สมาชิกที่ถึงแก่กรรม (ถ้ามี) หากไม่มีผู้ใดมีสิทธิรับเงินช่วยเหลือ สหกรณ์จะจัดการศพสมาชิกผู้ถึง
แก่กรรมตามประเพณีทางศาสนา เมื่อมีเงินเหลือให้นำเงินเข้าบัญชีเงินทุนสวัสดิการสังคม

ข้อ 7. สมาชิกสวัสดิการสังคม ย่อมสิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

7.1 ตาย

7.2 ลาออกโดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ

7.3 ถูกให้ออกจากสมาชิกสหกรณ์

7.4 เมื่อส่งเงินบริจาค และเงินบริจactal่วงหน้าได้จ่ายช่วยเหลือให้แก่
ครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรมแล้ว โดยสหกรณ์ได้มีหนังสือเตือน 2 ครั้ง สมาชิกไม่มาติดต่อภายใน
15 วัน หรือสหกรณ์ติดต่อสมาชิกไม่ได้ คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์มีมติเป็นเอกฉันท์ให้
สมาชิกนั้นหมดสิทธิตามระเบียบนี้ สมาชิกไม่มีสิทธิเรียกร้องใด ๆ จากสหกรณ์

7.5 สมาชิกมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการของสหกรณ์ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่
วันที่ทราบหากไม่พอใจคำวินิจฉัยคำอุทธรณ์ให้ถือมติที่ประชุมใหญ่เป็นเด็ดขาด

7.6 สมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ที่ได้เข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการ
แห่งนี้ด้วย หากสมาชิกสหกรณ์ผู้นั้นเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด ไม่ครบ 10 ปี
ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ก็ให้สมาชิกผู้นั้น และคู่สมรสสิ้นสุดจากการเป็นสมาชิกสวัสดิการ
แห่งนี้ด้วย

ข้อ 8. สมาชิกยอมรับที่จะปฏิบัติตามระเบียบนี้ ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือไม่ และเงินบริจาคที่มีให้ถือเป็นมรดก คณะกรรมการมีอำนาจจะจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิตามความในข้อ 6 ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องมิได้

ข้อ 9. สหกรณ์โดยแผนกสวัสดิการสังคมจะจ่ายเงินช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรมโดยมิชักช้า

ข้อ 10. เมื่อเกษตรกรสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์หากประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคม ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคมของสหกรณ์ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่เข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์วันแรก

ข้อ 11. เมื่อเป็นสมาชิกสหกรณ์เกิน 90 วัน หากประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคม จะต้องบริจาคเงินเข้าทุนสวัสดิการสังคมเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อ 3.6 ดังนี้

- 11.1 ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคมเกิน 90 วัน ถึง 180 วัน
เป็นเงิน 200 บาท
- 11.2 ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคมเกิน 180 วัน ถึง 1 ปี
เป็นเงิน 400 บาท
- 11.3 ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคมเกิน 1 ปี ถึง 2 ปี
เป็นเงิน 600 บาท
- 11.4 ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคมเกิน 2 ปี ถึง 3 ปี
เป็นเงิน 800 บาท
- 11.5 ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสวัสดิการสังคมเกิน 3 ปีขึ้นไป
เป็นเงิน 2,000 บาท

ข้อ 12. นอกจากที่กำหนดในระเบียบนี้แล้ว ให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2534 โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2539

อรรณพ ตวงดี

(นายอรรณพ ตวงดี)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

ภาคผนวก ค

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : นายสวัญชัย ม่วงเกษม
- วันเดือน ปีเกิด : 19 ธันวาคม 2494
- สถานที่เกิด : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- วุฒิการศึกษา : มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอยุธยาสนมมูลนิธิ ปี 2514
ประกาศนียบัตรการศึกษาทางสหกรณ์ สถาบันการศึกษาทางสหกรณ์
ปี 2515
ปริญญาตรี สาขาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช ปี 2529
- ประวัติการทำงาน : พนักงานส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2515
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์อำเภอสันป่าตอง ปี 2518
สหกรณ์อำเภอพร้าว สำนักงานสหกรณ์อำเภอพร้าว ปี 2522
สหกรณ์อำเภอแม่แตง สำนักงานสหกรณ์อำเภอแม่แตง ปี 2523
สหกรณ์อำเภอสันป่าตอง สำนักงานสหกรณ์อำเภอสันป่าตอง ปี 2531
หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมงานสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก ปี 2538